

**Πρέπει να ελέγχω τα επίπεδα του
φαρμάκου και τα αντισώματα έναντι
του αντι-TNF; Σε ποιούς ασθενείς;
Πόσο συχνά;**

Κωνσταντίνος Παπαμιχαήλ
Center for Inflammatory Bowel Disease
Beth Israel Deaconess Medical Center
Harvard Medical School

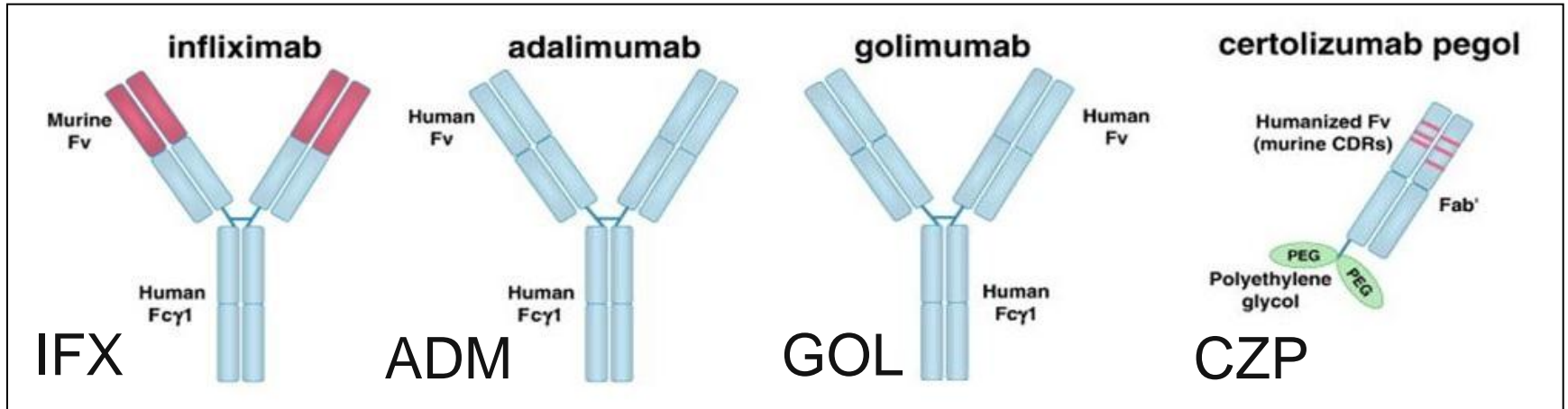

Beth Israel Deaconess
Medical Center

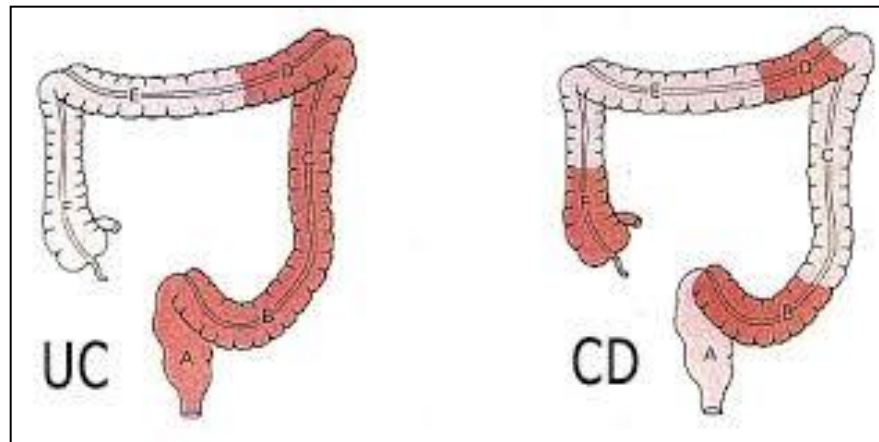

HARVARD MEDICAL SCHOOL
TEACHING HOSPITAL

Η αντι-TNF θεραπεία αποτελεί αποτελεσματική και ασφαλής θεραπεία

για τα ιδιοπαθή φλεγμονώδη νοσήματα του εντέρου (ΙΦΝΕ)
νόσο του Crohn (NC) και ελκώδη κολίτιδα (ΕΚ)

Αντι-TNF θεραπεία (επαγωγή ύφεσης)

Πρωτογενής μη ανταπόκριση (ΠΜΑ)
10-40%

Πρωτογενής ανταπόκριση

Σοβαρές ανεπιθύμητες ενέργειες (ΣΑΕ) (+ δυσανεξία)

Μακροχρόνια ανταπόκριση

Απώλεια αποτελεσματικότητας (Δευτερογενής μη ανταπόκριση-ΔΜΑ)
13%/έτος IFX; 24%/έτος ADM*

Διακοπή του φαρμάκου

*ανάγκη για εντατικοποίηση της θεραπείας

Μέτρηση των επιπέδων φαρμάκου (trough levels) και αντισωμάτων έναντι του φαρμάκου (Therapeutic drug monitoring-TDM)

- **Reactive TDM:** σε ασθενείς με ΠΜΑ, ΔΜΑ, ΣΑΕ, δυσανεξία στην αντι-TNF θεραπεία
  - Καλύτερη κατανόηση των μηχανισμών και κατά συνέπεια πιο εξορθολογισμένη αντιμετώπιση
  - Μεγαλύτερο κόστος-όφελος σε σχέση με τη standard-of-care θεραπεία
- **Proactive TDM:** σε ασθενείς με κλινική ανταπόκριση/ύφεση στην αντι-TNF θεραπεία
  - Πρόβλεψη μη επιθυμητών κλινικών αποτελεσμάτων (πχ. ΔΜΑ)
  - Η 'προφυλακτική' μέτρηση των επιπέδων φαρμάκου και αντισωμάτων έναντι του φαρμάκου στοχεύοντας ένα συγκεκριμένο εύρος συγκεντρώσεων του φαρμάκου (therapeutic window) σχετίζεται με ευνοϊκά θεραπευτικά αποτελέσματα

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

Άλλοι παράγοντες εκτός ΙΦΝΕ

Λοίμωξη, ινώδεις στενώσεις, σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου, άλλα αίτια (αγγειίτιδα, ισχαιμία)

Επαρκή επίπεδα φαρμάκου

Μετατόπιση της οδού φλεγμονής σε άλλους μεσολαβητές εκτός TNF

ΠΜΑ/ΔΜΑ

Ανεπαρκή επίπεδα φαρμάκου

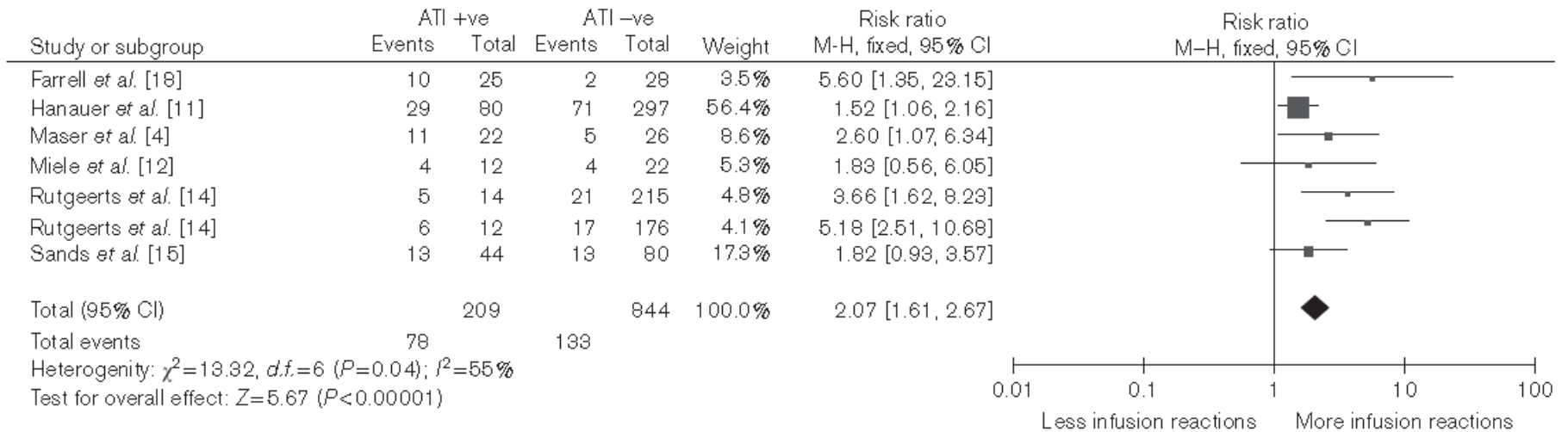
↑ κάθαρση φαρμάκου λόγω προβλημάτων στη φαρμακοκινητική του (πχ. ↓ Alb)

Ανεπαρκή επίπεδα φαρμάκου

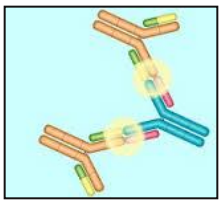
↑ κάθαρση φαρμάκου λόγω ανοσογονικότητας (αντισώματα έναντι του φαρμάκου)

Συσχέτιση ATI με infusion reactions

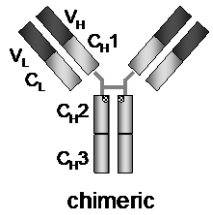
Rates of infusion reactions.

Παράγοντας

Συχνότητα

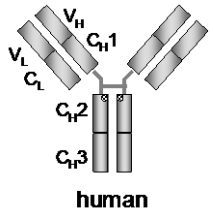
Βιβλιογραφία

Infliximab

ATI: 5-41%
(73% episodic)

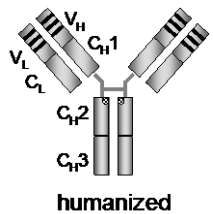
Afif et al. 2010; Ainsworth et al. 2008; Baert et al. 2003; Colombel et al. 2010; Farrell et al. 2003; Hanauer et al. 2002, 2004; Maser et al. 2006; Rutgeerts et al. 2005; Seow et al. 2010; Van Assche et al. 2008; Vermeire et al. Gut 2007

Adalimumab

ATA: 2-17%

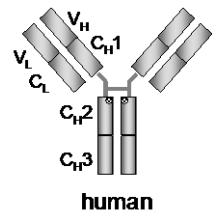
Hanauer et al. 2006; Karmiris et al. Gastroenterology 2009; Sandborn et al. 2007; West et al. APT 2008

Certolizumab

6-13%

Lichtenstein et al. CGH 2010; Sandborn et al. CGH 2010; Sandborn et al. CGH 2011; Schreiber et al. Gastroenterology 2005, Schreiber et al. NEJM 2007

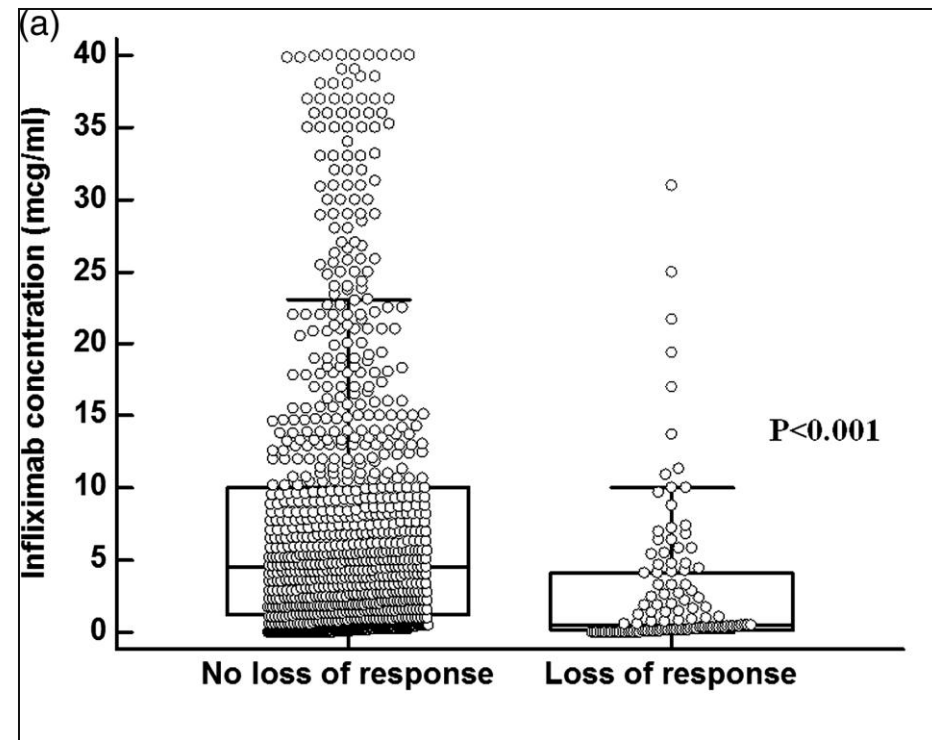
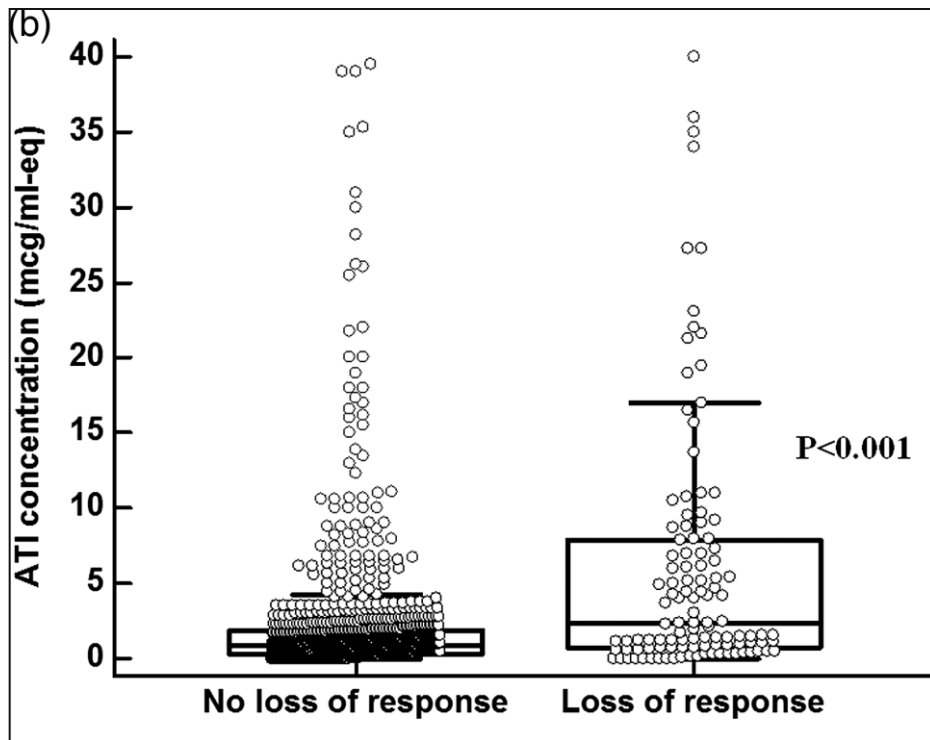

Golimumab

3%

Sanborn et al. Gastroenterology 2014

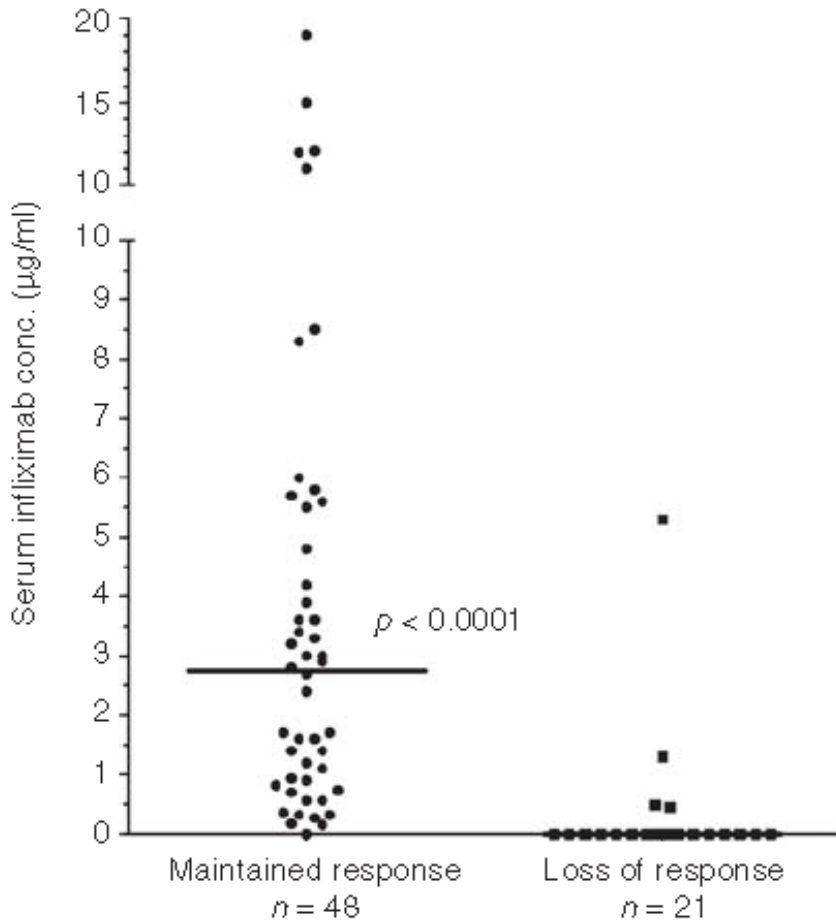
Συσχέτιση ΑΤΙ και ↓ επιπέδων IFX με απώλεια ανταπόκρισης

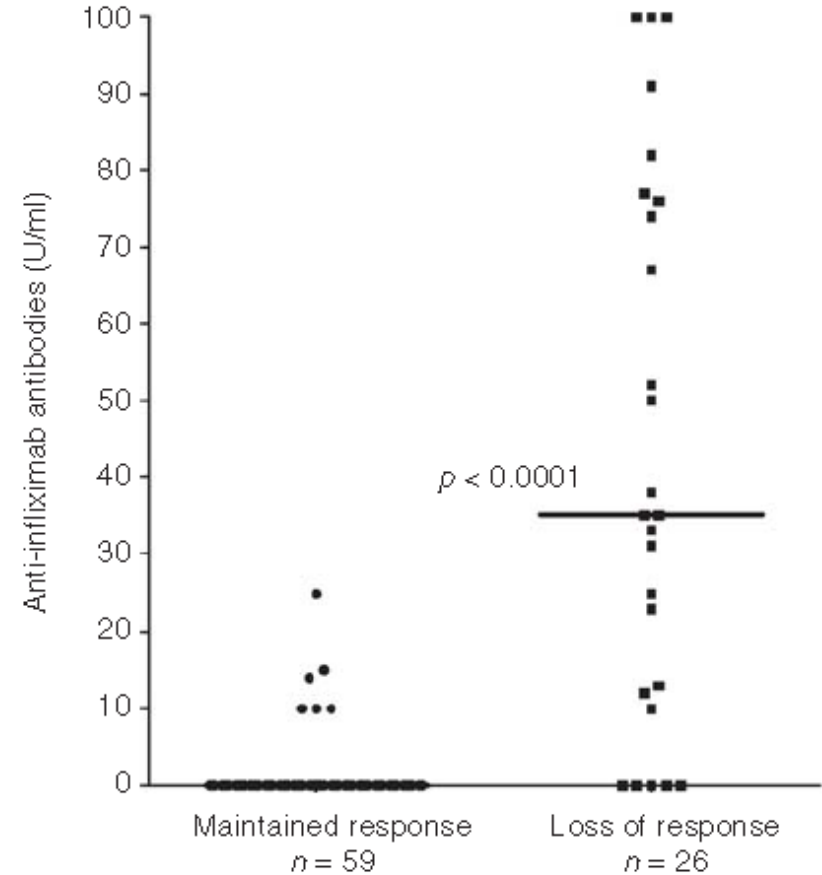

Συσχέτιση ΑΤΙ και ↓ επιπέδων IFX με απώλεια ανταπόκρισης

Infliximab trough conc. in Crohn's disease

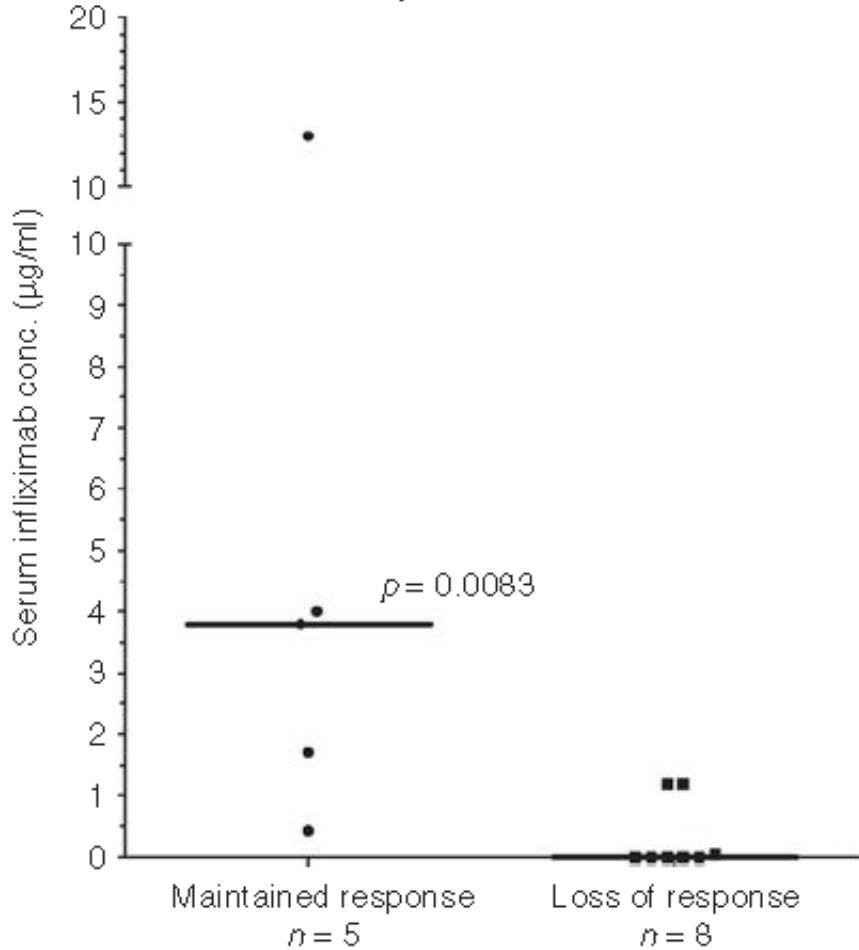

Anti-infliximab antibodies in Crohn's disease

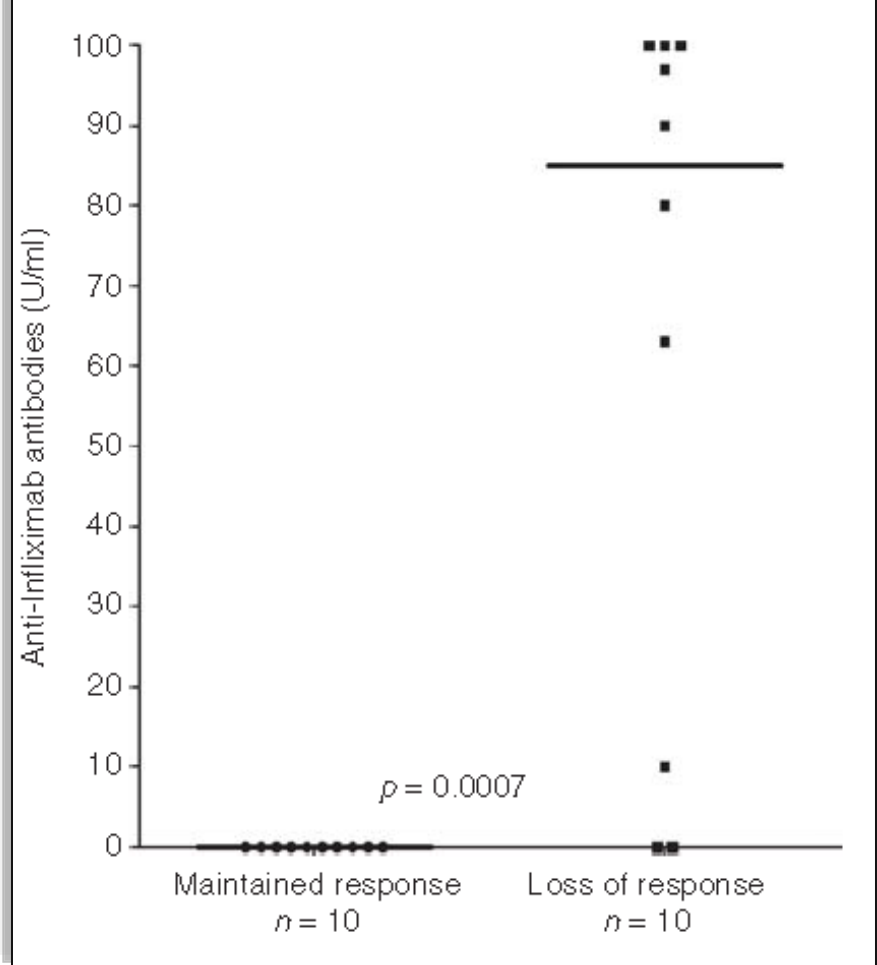

Συσχέτιση ΑΤΙ και ↓ επιπέδων IFX με απώλεια ανταπόκρισης

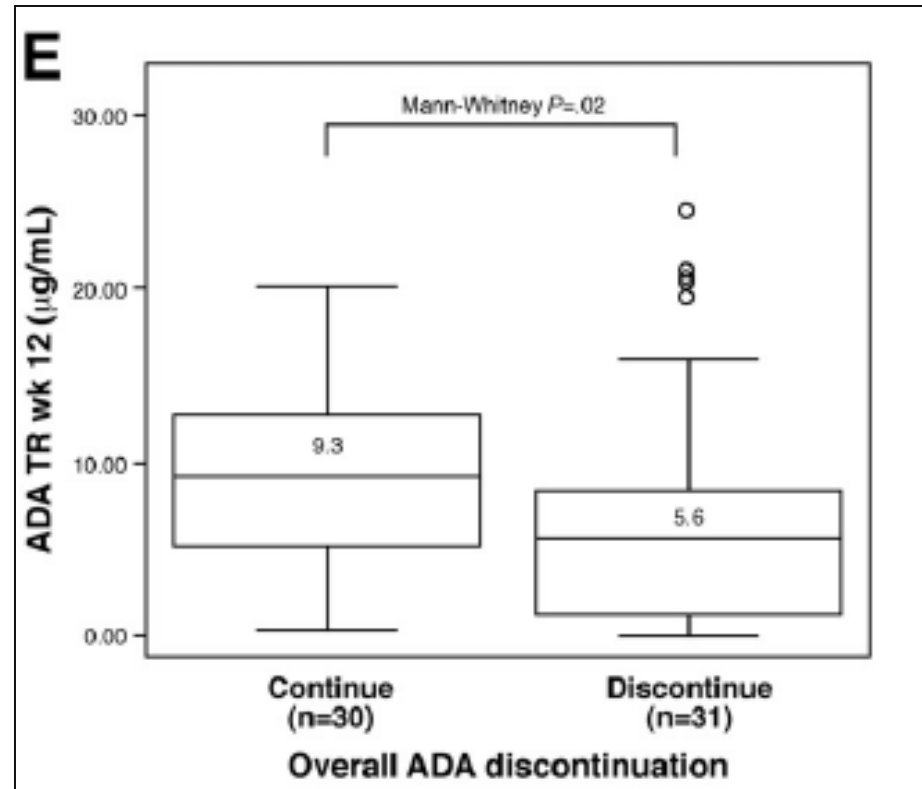
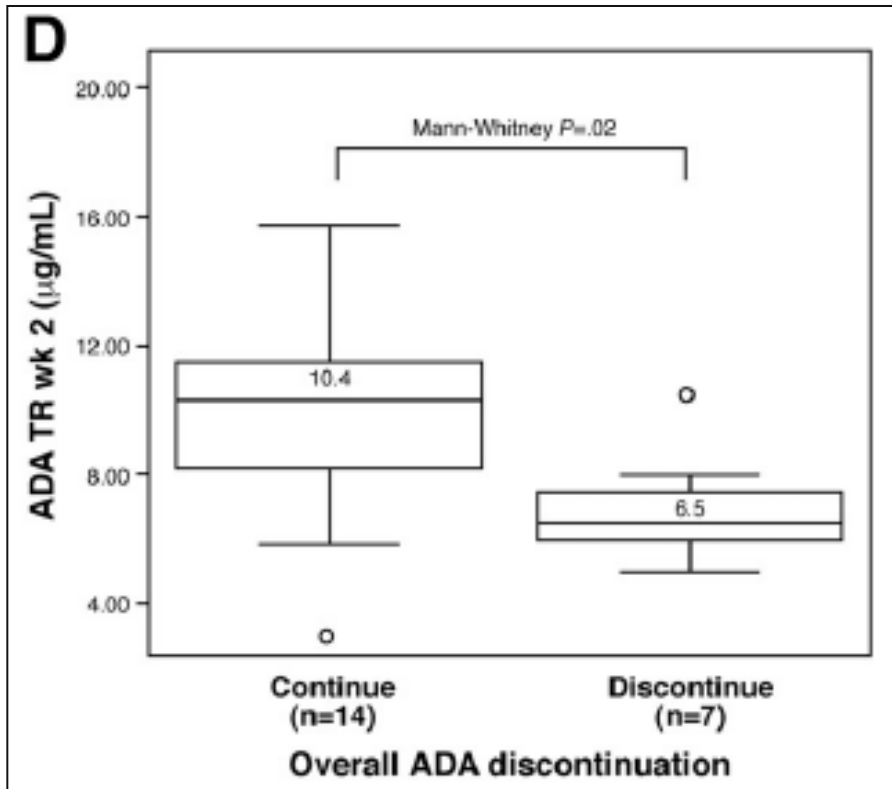
Infliximab trough conc. in ulcerative colitis

Anti-Infliximab antibodies in ulcerative colitis

Συσχέτιση επιπέδων ADM και διακοπή θεραπείας

Θεραπευτικοί χειρισμοί για αντιμετώπιση ΔΜΑ

Εντατικοποίηση θεραπείας

Αύξηση της δόσης

- 10mg/kg/8εβδ. (IFX)
- 80mg/2εβδ. (ADM)

Προσθήκη ανοσοκατασταλτικού

- Αζαθειοπρίνη
- Μεθοτρεξάτη

Μείωση των μεσοδιαστημάτων

- 5mg/kg/4εβδ. (IFX)
- 40mg/εβδ. (ADM)

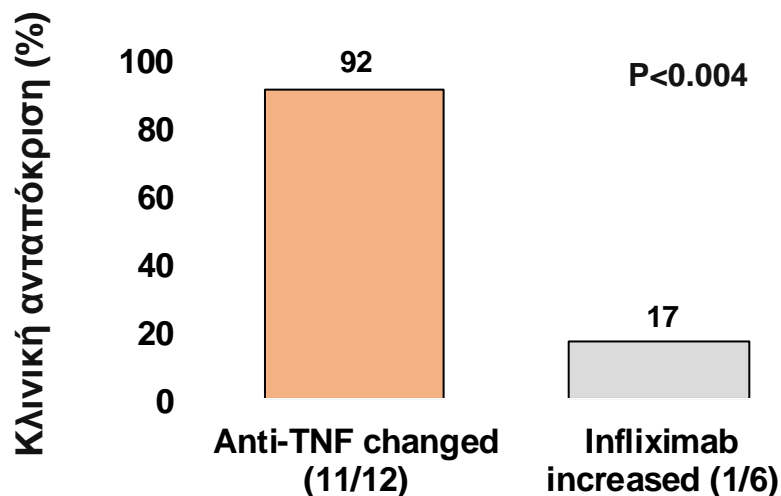
Αλλαγή φαρμάκου

- εντός της ίδιας κατηγορίας,
- άλλης κατηγορίας

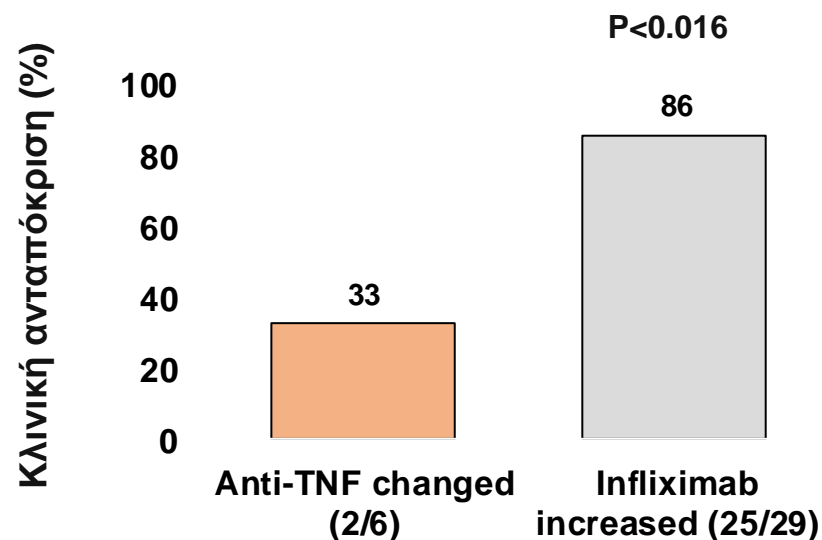

TDM και επιλογή της κατάλληλης αντιμετώπισης για την απώλεια της ανταπόκρισης

ATI

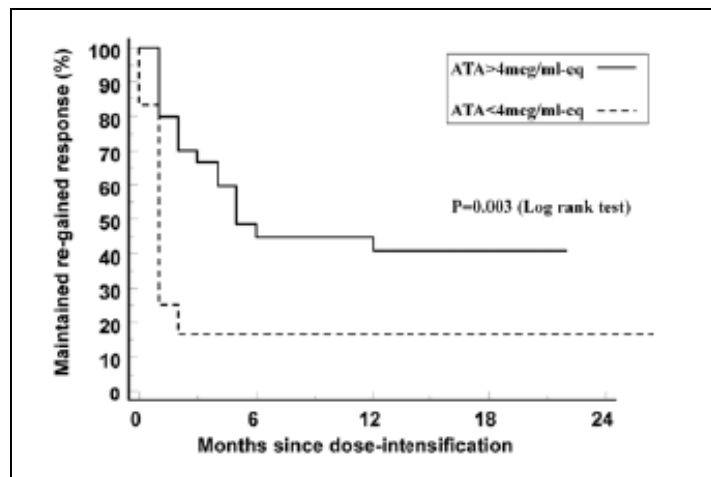
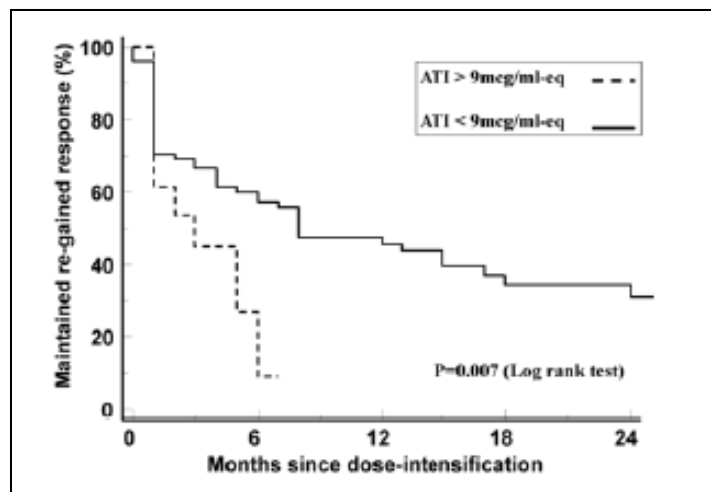
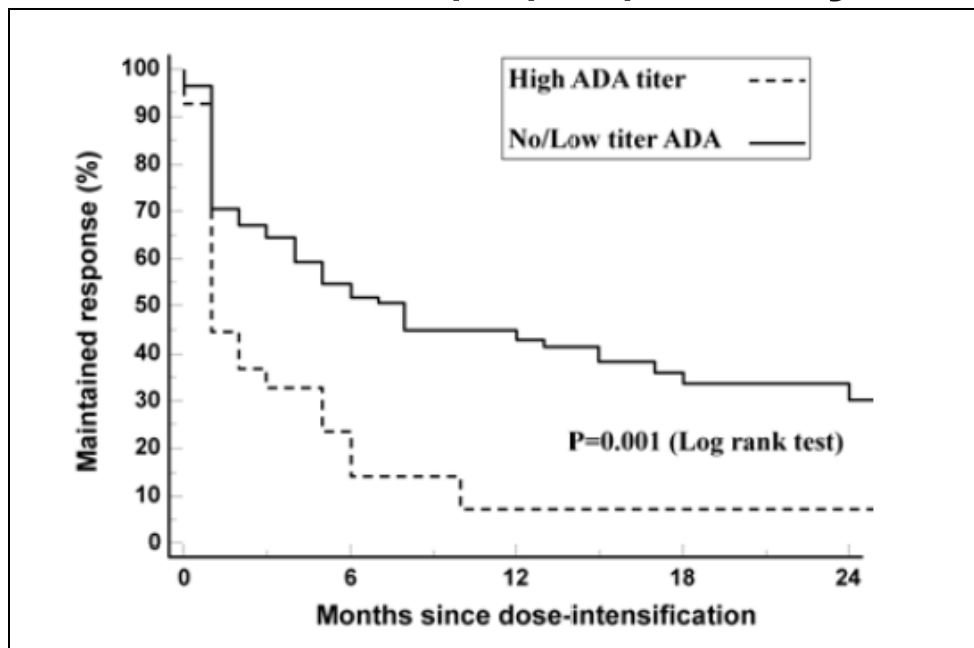

IFX υποθεραπευτικά επίπεδα

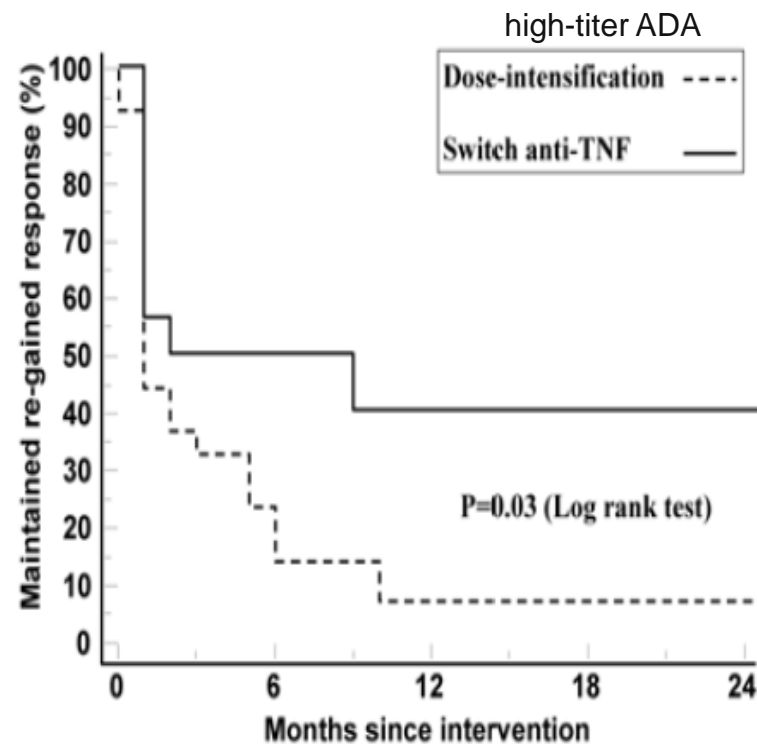
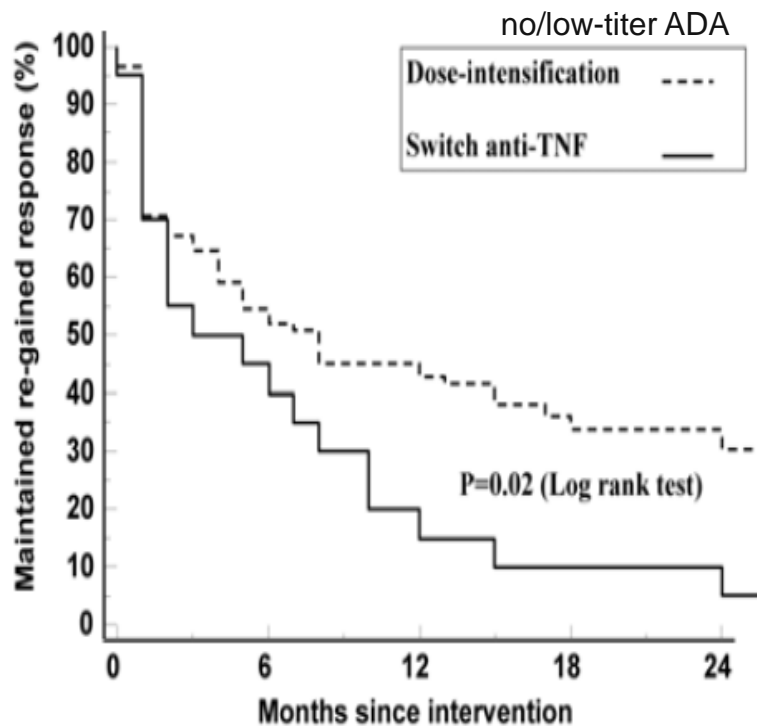

TDM και επιλογή της κατάλληλης αντιμετώπισης για την απώλεια της ανταπόκρισης

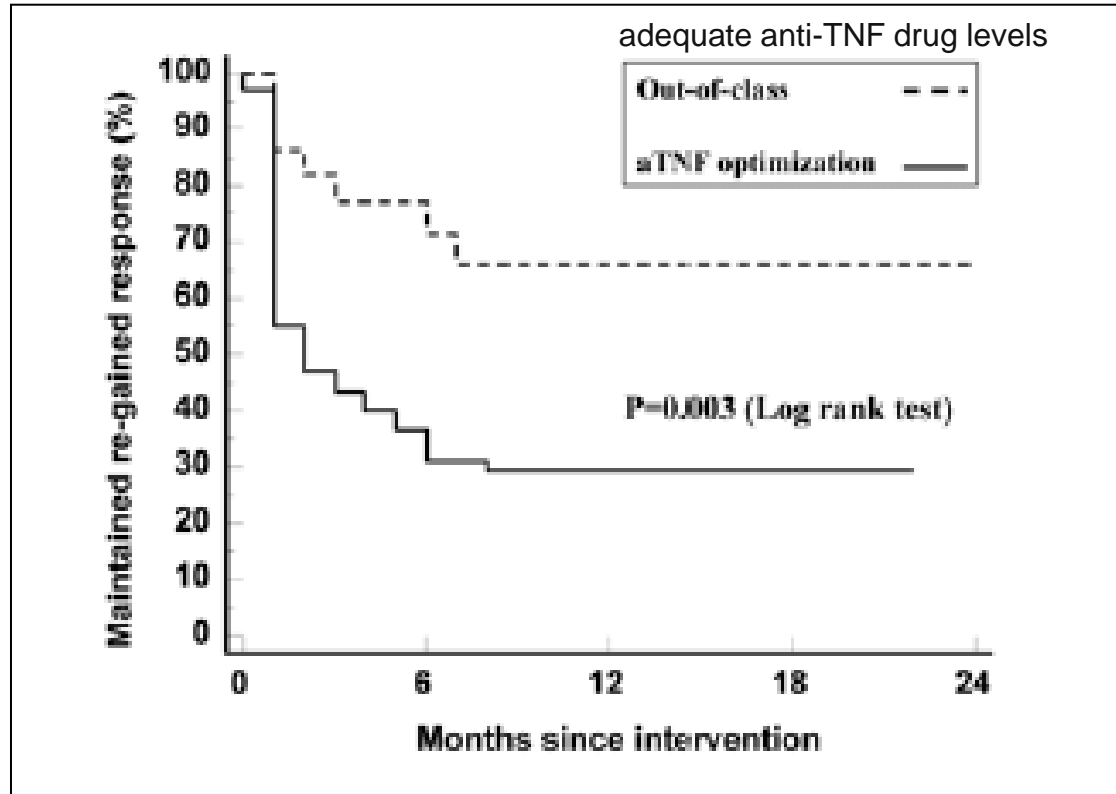
Εντατικοποίηση θεραπείας

TDM και επιλογή της κατάλληλης αντιμετώπισης για την απώλεια της ανταπόκρισης

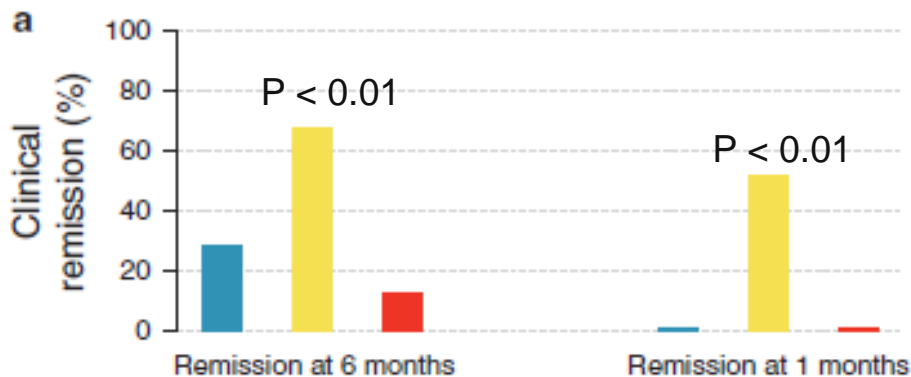

TDM και επιλογή της κατάλληλης αντιμετώπισης για την απώλεια της ανταπόκρισης

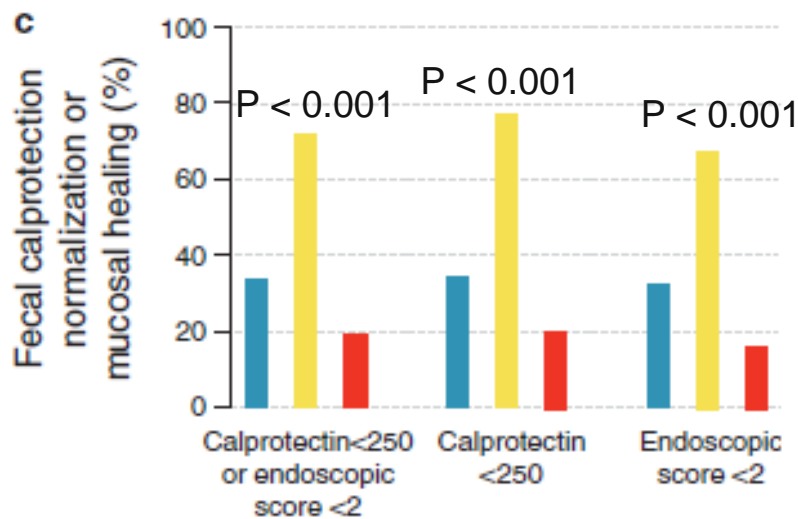
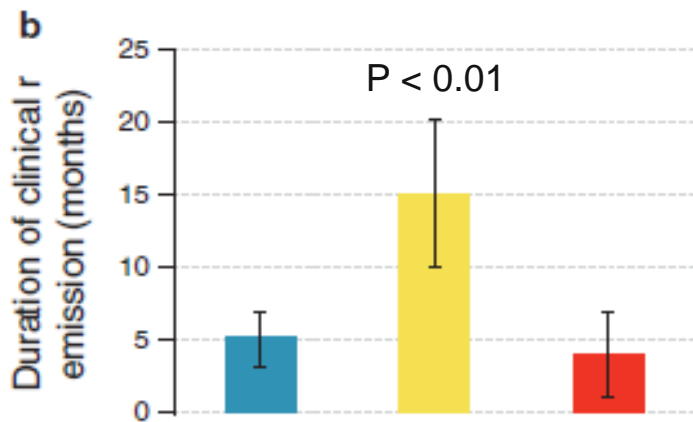

TDM και επιλογή της κατάλληλης αντιμετώπισης για την απώλεια της ανταπόκρισης

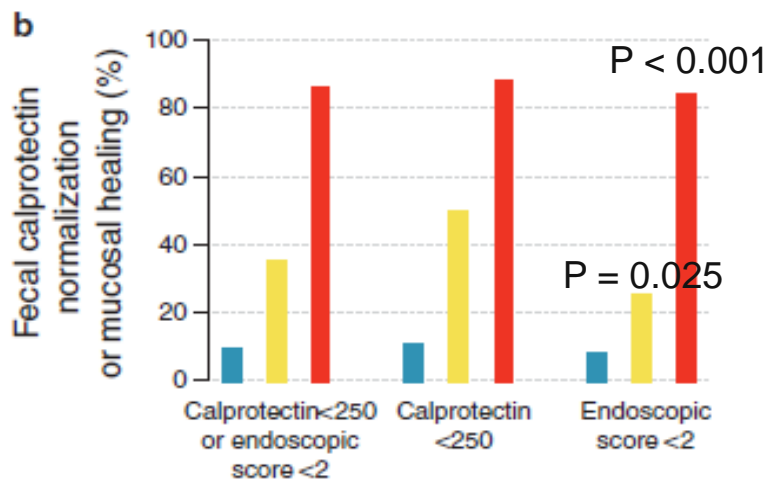
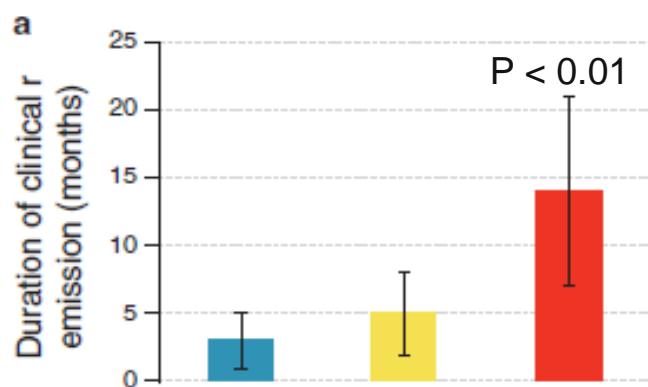
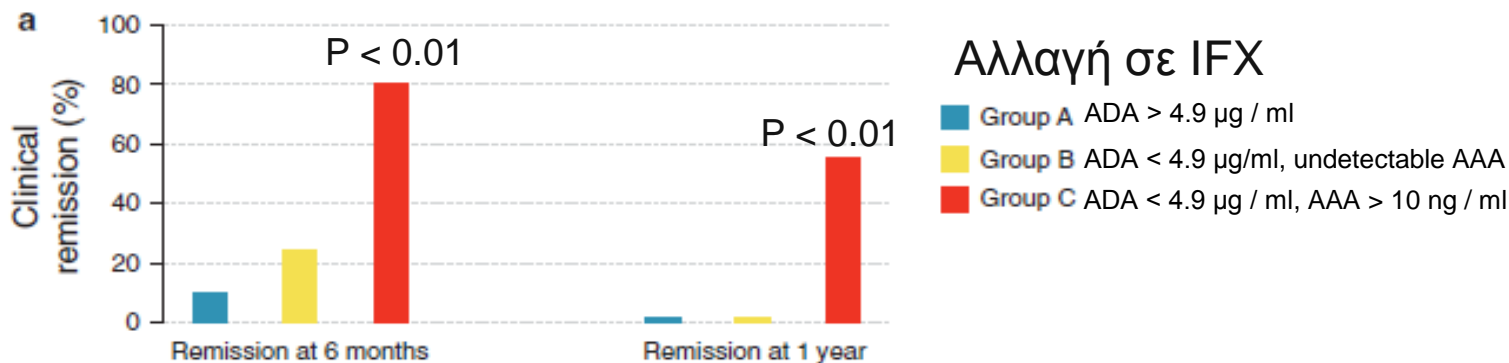

Εντατικοποίηση θεραπείας

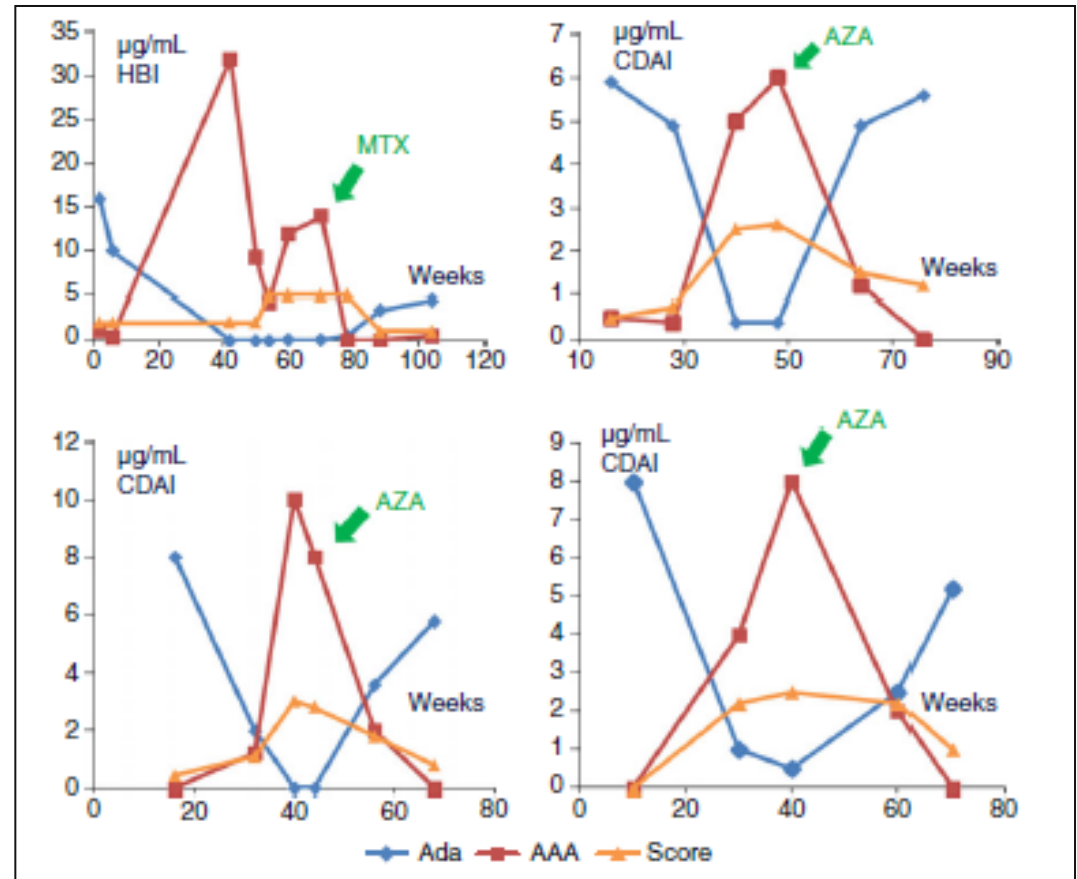
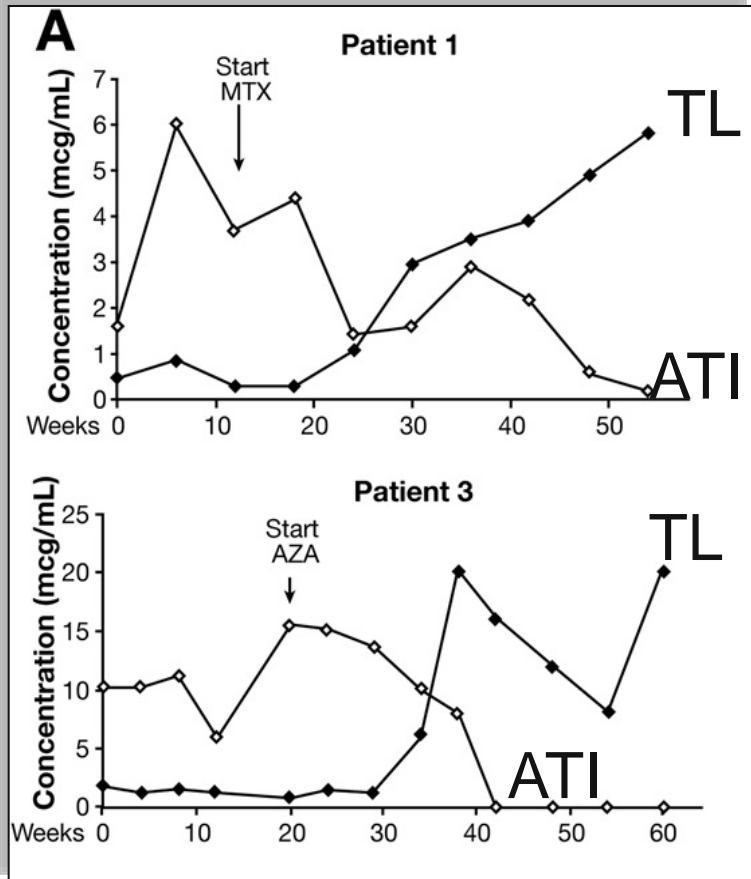
- Group A ADA > 4.9 µg / ml
- Group B ADA < 4.9 µg/ml, undetectable AAA
- Group C ADA < 4.9 µg / ml, AAA > 10 ng / ml

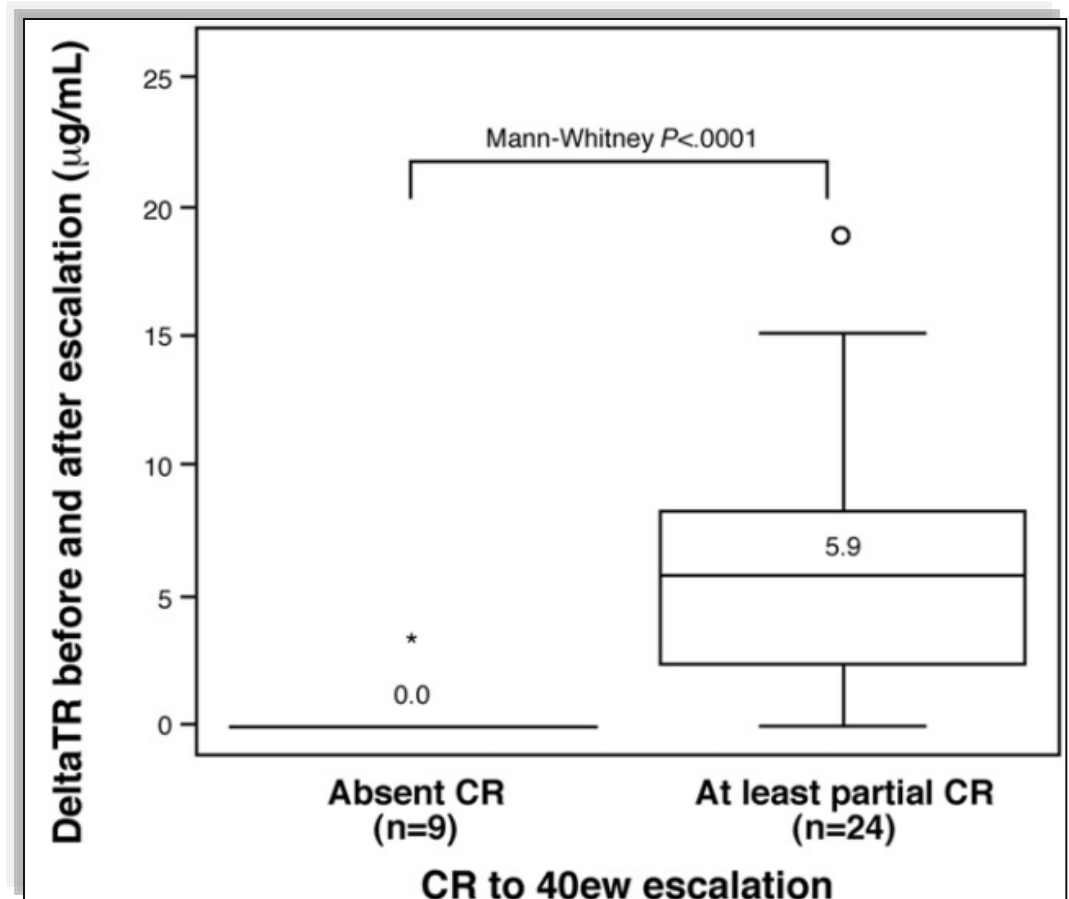
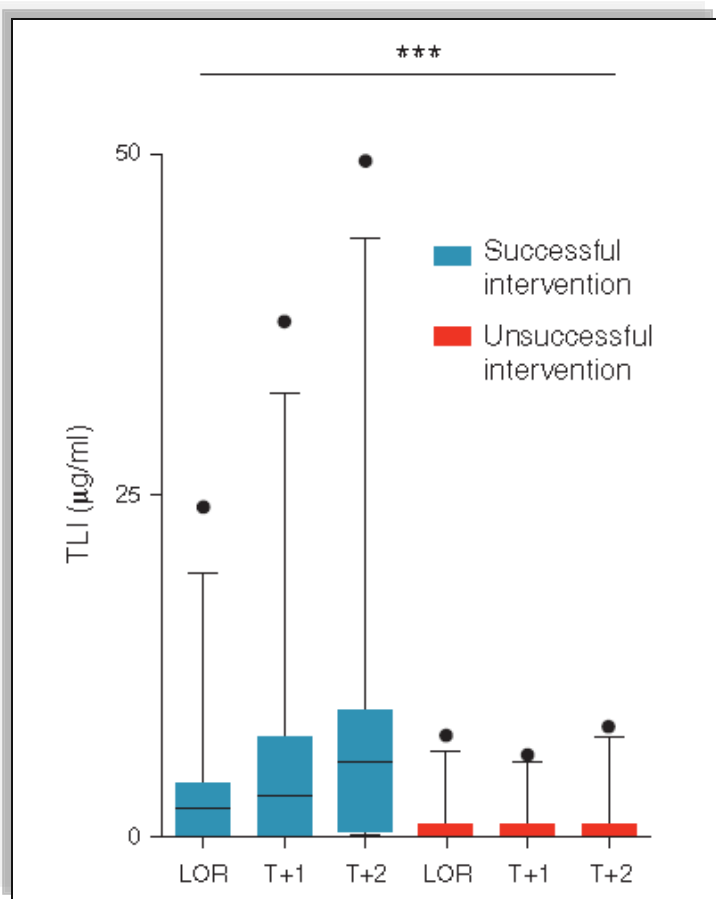
TDM και επιλογή της κατάλληλης αντιμετώπισης για την απώλεια της ανταπόκρισης

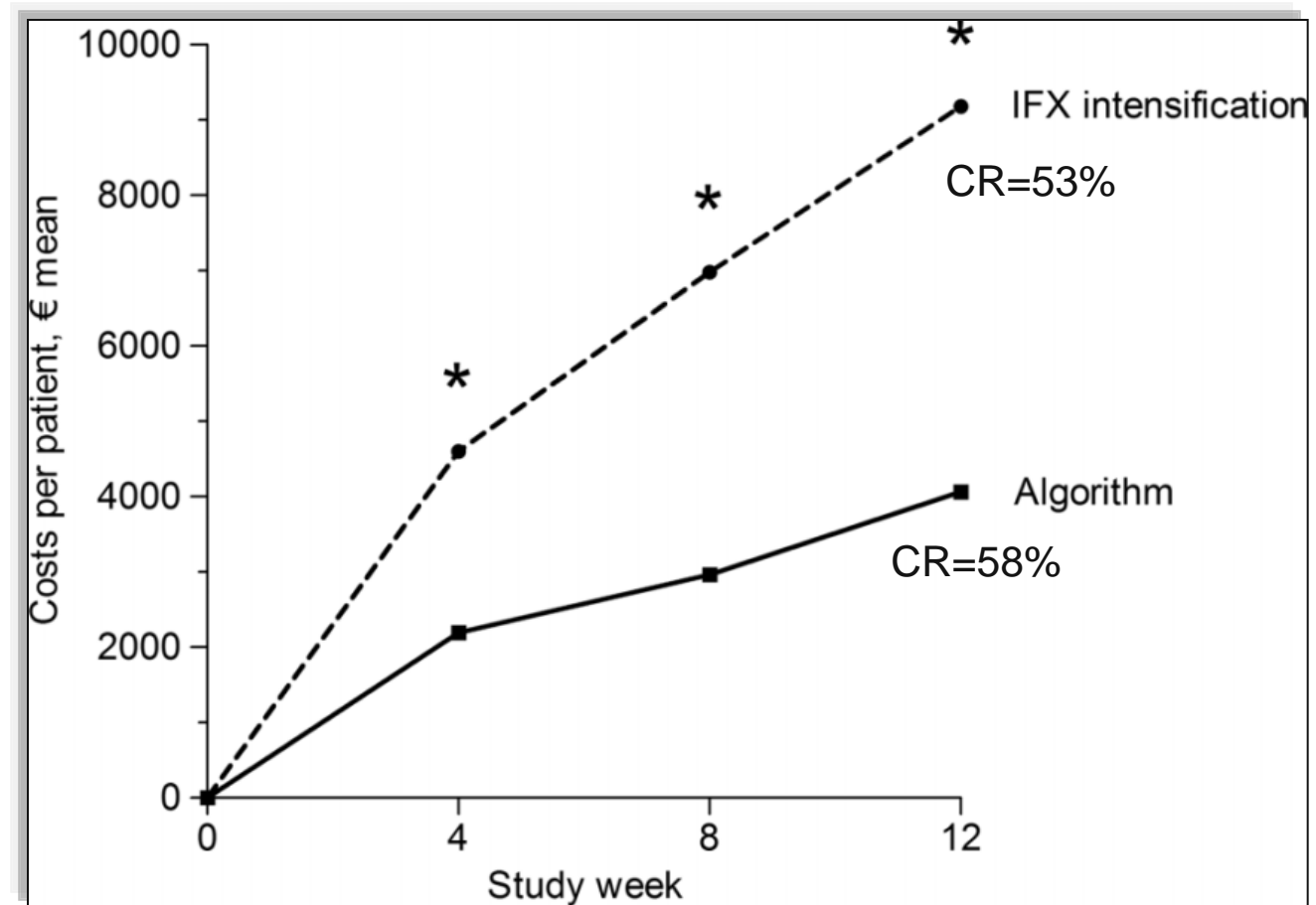
Προσθήκη ανοσοκατασταλτικού και επανάκτηση της απώλειας της αποτελεσματικότητας

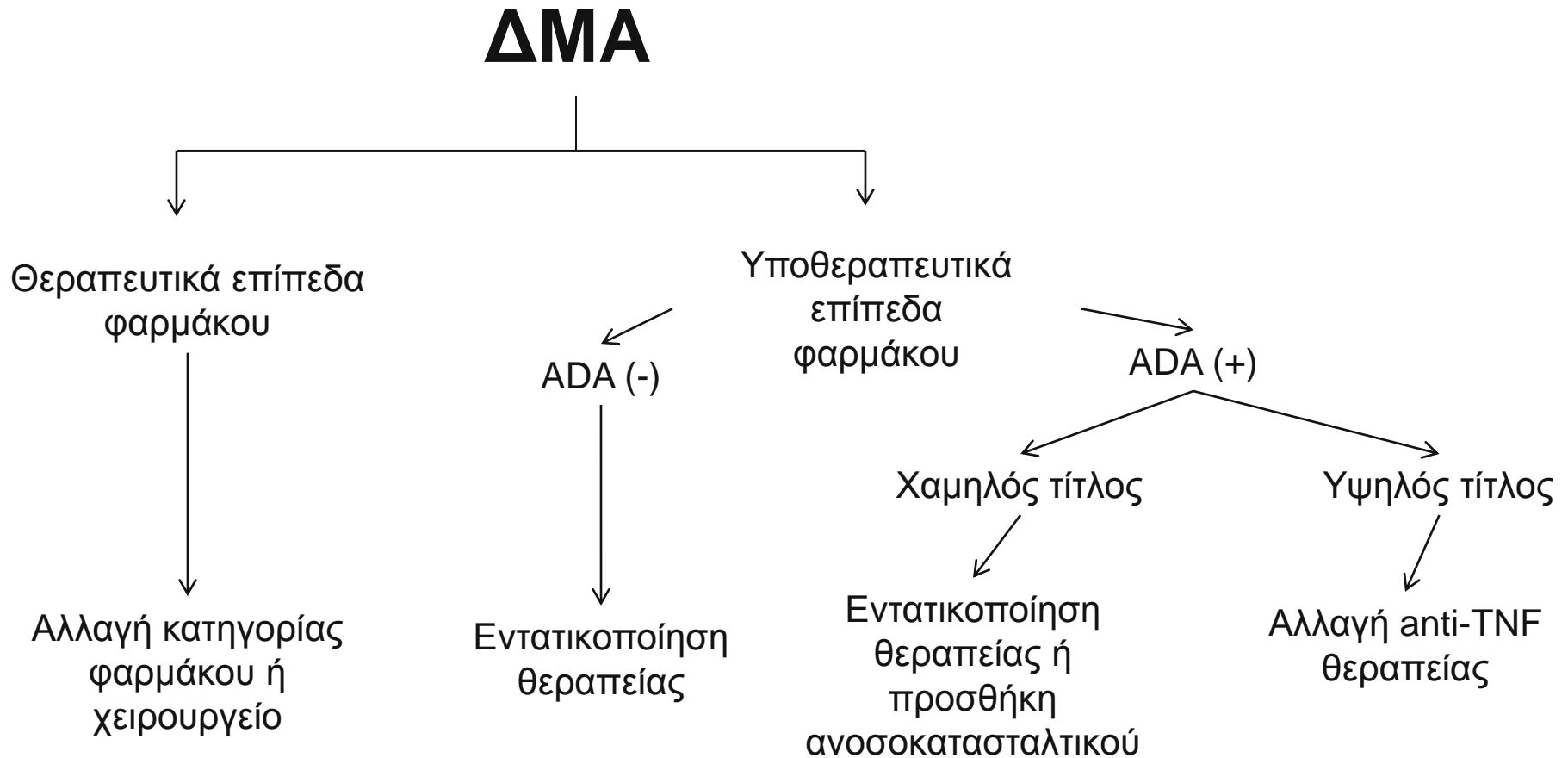
TDM και πρόβλεψη της επιτυχίας της εντατικοποίησης της θεραπείας

TDM vs. standard of care

Θεραπευτικός αλγόριθμος Reactive TDM

Μέτρηση των επίπεδων φαρμάκου (trough levels-TL) και αντισωμάτων έναντι του φαρμάκου (Therapeutic drug monitoring-TDM)

- **Proactive TDM:** σε ασθενείς με κλινική ανταπόκριση/ύφεση στην αντι-TNF θεραπεία
  - Πρόβλεψη μη επιθυμητών κλινικών αποτελεσμάτων (πχ. ΔΜΑ)
  - Η προφυλακτική μέτρηση των επίπεδων φαρμάκου και αντισωμάτων έναντι του φαρμάκου στοχεύοντας ένα συγκεκριμένο εύρος συγκεντρώσεων του φαρμάκου (therapeutic window) σχετίζεται με ευνοϊκά θεραπευτικά αποτελέσματα

Συσχέτιση επιπέδων anti-TNF θεραπείας και θεραπευτικοί στόχοι

ΙΦΝΕ	Anti-TNF	Επίπεδα	Θεραπευτικοί στόχοι
CD (Maser CGH 2006)	IFX	Detectable	Clinical remission, CRP, Endoscopic remission
CD (Cornillie GUT 2014)	IFX	> 3.5	Sustained response
CD (Bortlik JCC 2013)	IFX	> 3	Sustained response
CD (Lamblin JCC 2012)	IFX	> 5.6	Reduced CRP
CD (Drobne Gastro 2011)	IFX	Undetectable	Loss of response
UC (Arias JCC 2012)	IFX	> 7.19	Sustained response
UC (Seow GUT 2010)	IFX	Detectable	Higher rates of remission, Endoscopic improvement
CD/UC (Yanai AJG 2011)	IXF	> 3.8	Failed to respond to increase in IFX or change to another anti-TNF
CD/UC (Roblin CHG 2014)	ADA	> 4.9	Mucosal healing
CD/UC (Yanai AJG 2011)	ADA	> 4.5	Failed to respond to increase in ADA or change to another anti-TNF
CD/UC (Roblin AJG 2014)	ADA	< 4.9 ug/ml	Clinical response to ADA dose intensification
UC (Velayos CGH 2013)	ADA	> 4.58 ug/ml	Week 12 clinical response

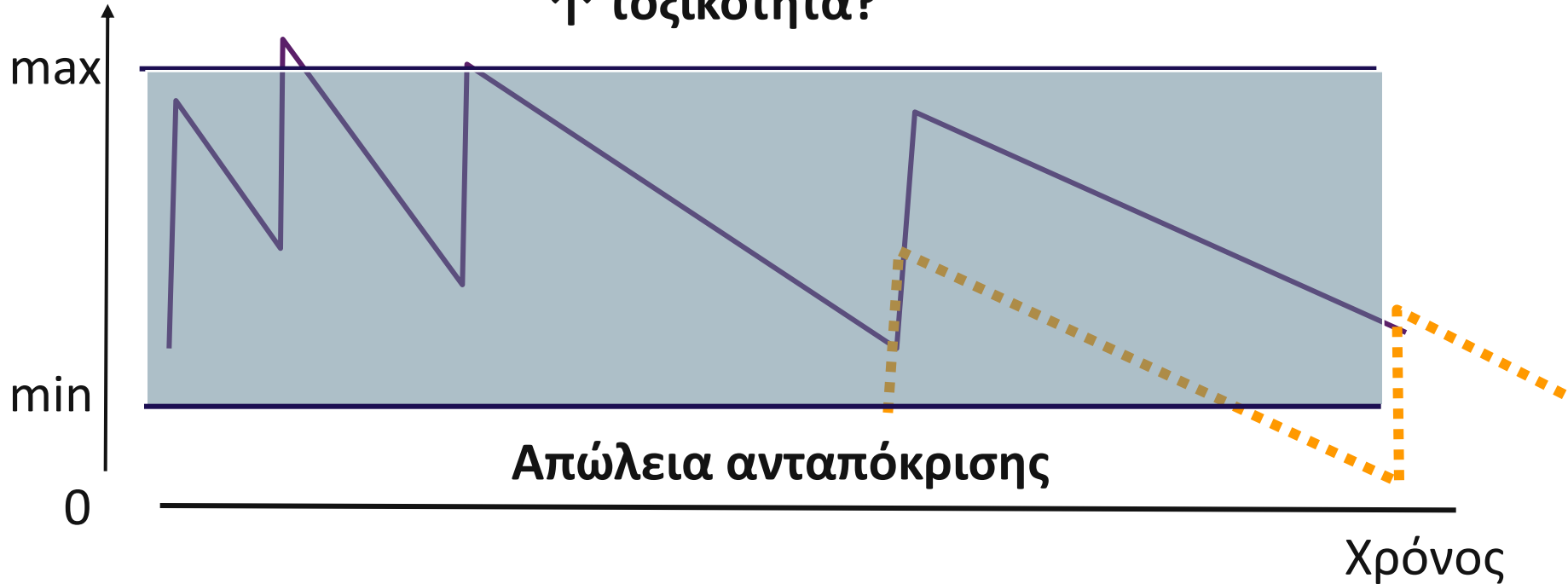

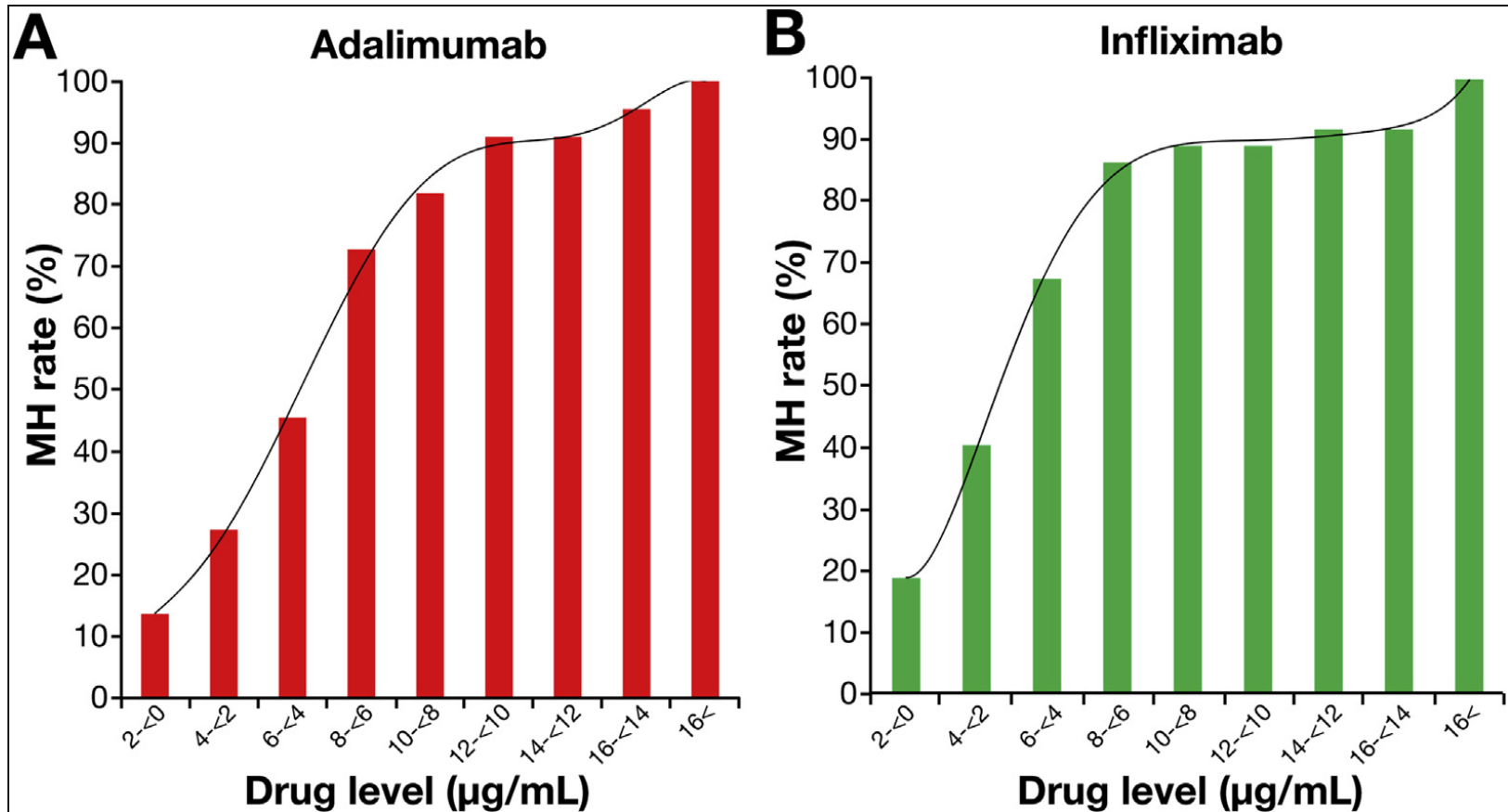
Θεωρία του θεραπευτικού παραθύρου

Συγκέντρωση φαρμάκου

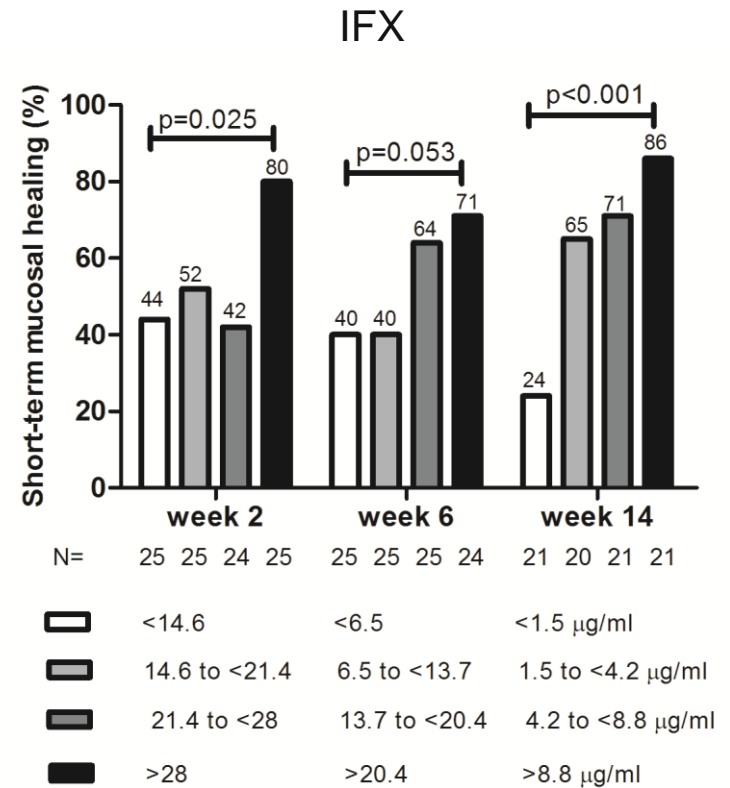
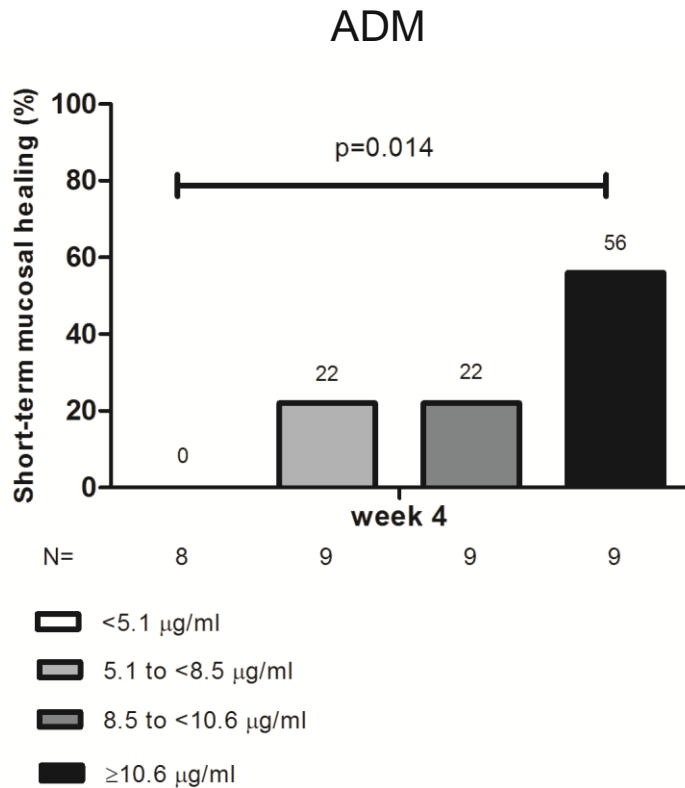
μg/mL

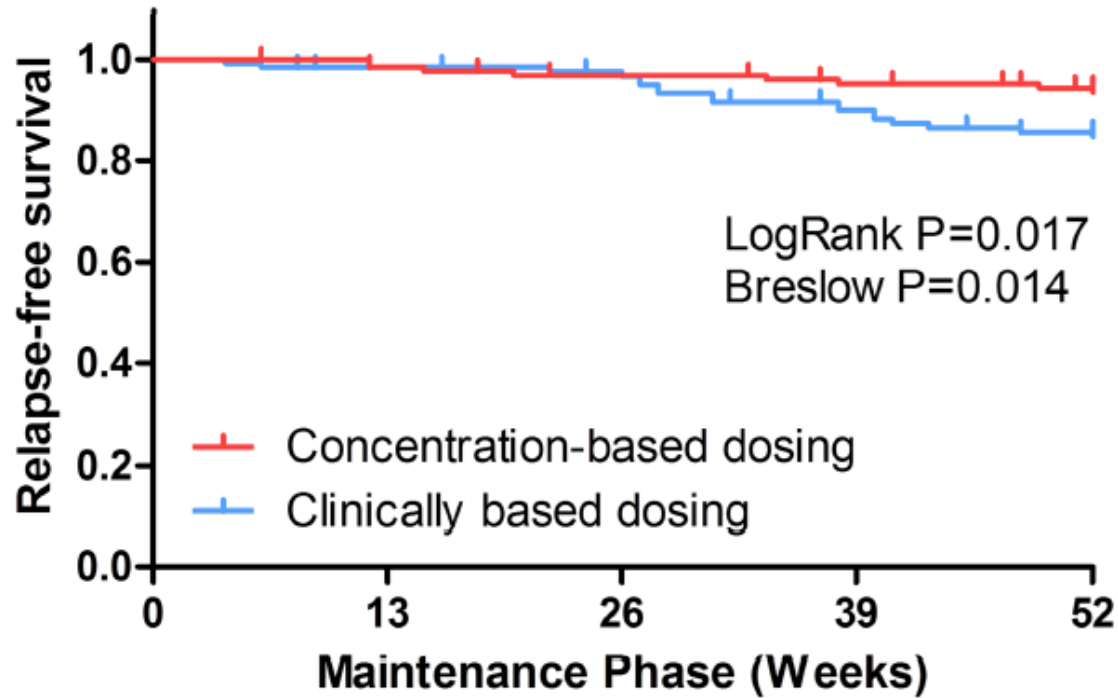
Συσχέτιση επιπέδων anti-TNF θεραπείας με βλεννογονική επούλωση

Συσχέτιση επιπέδων anti-TNF θεραπείας με βλεννογονική επούλωση

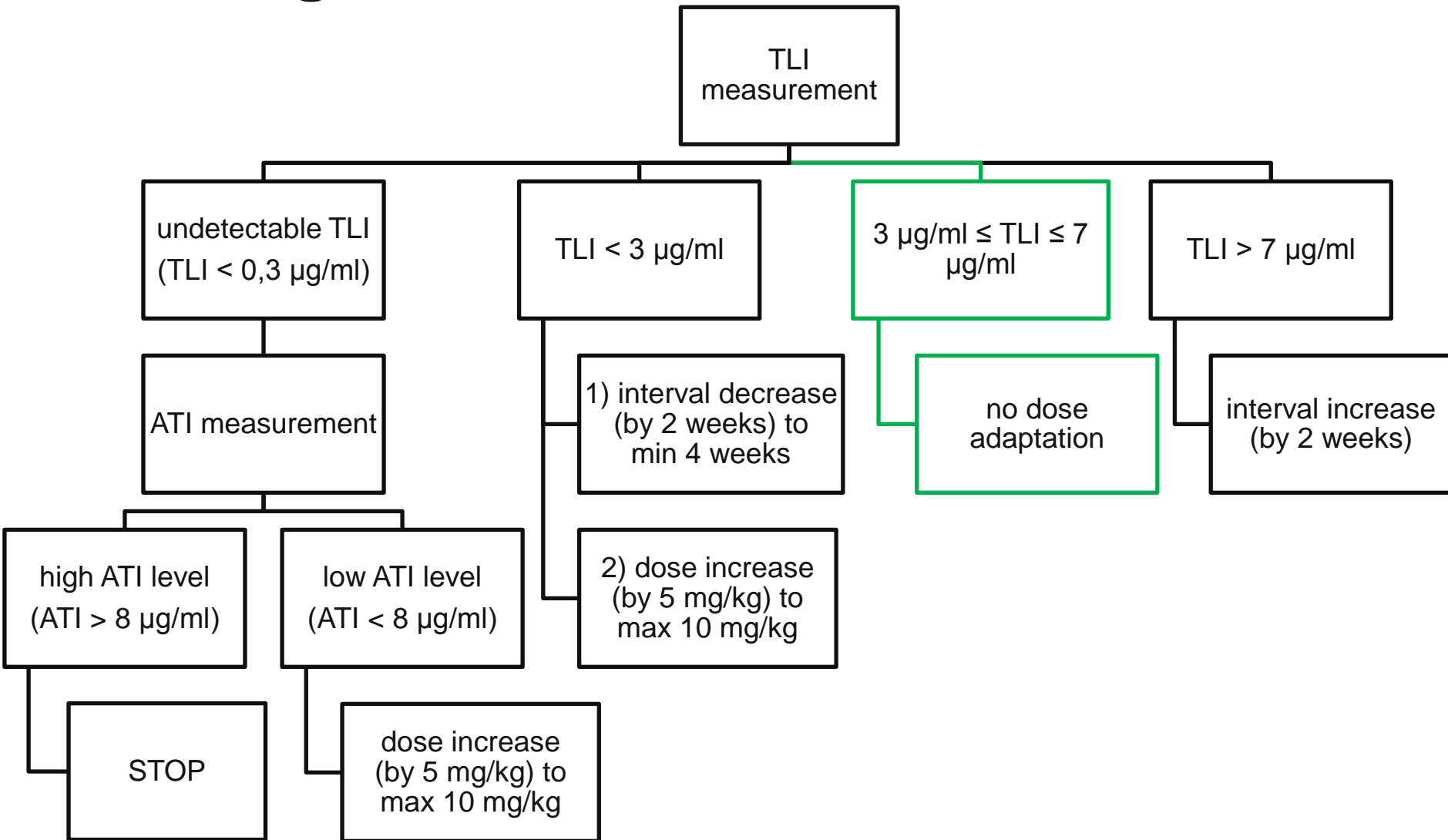
TAXIT

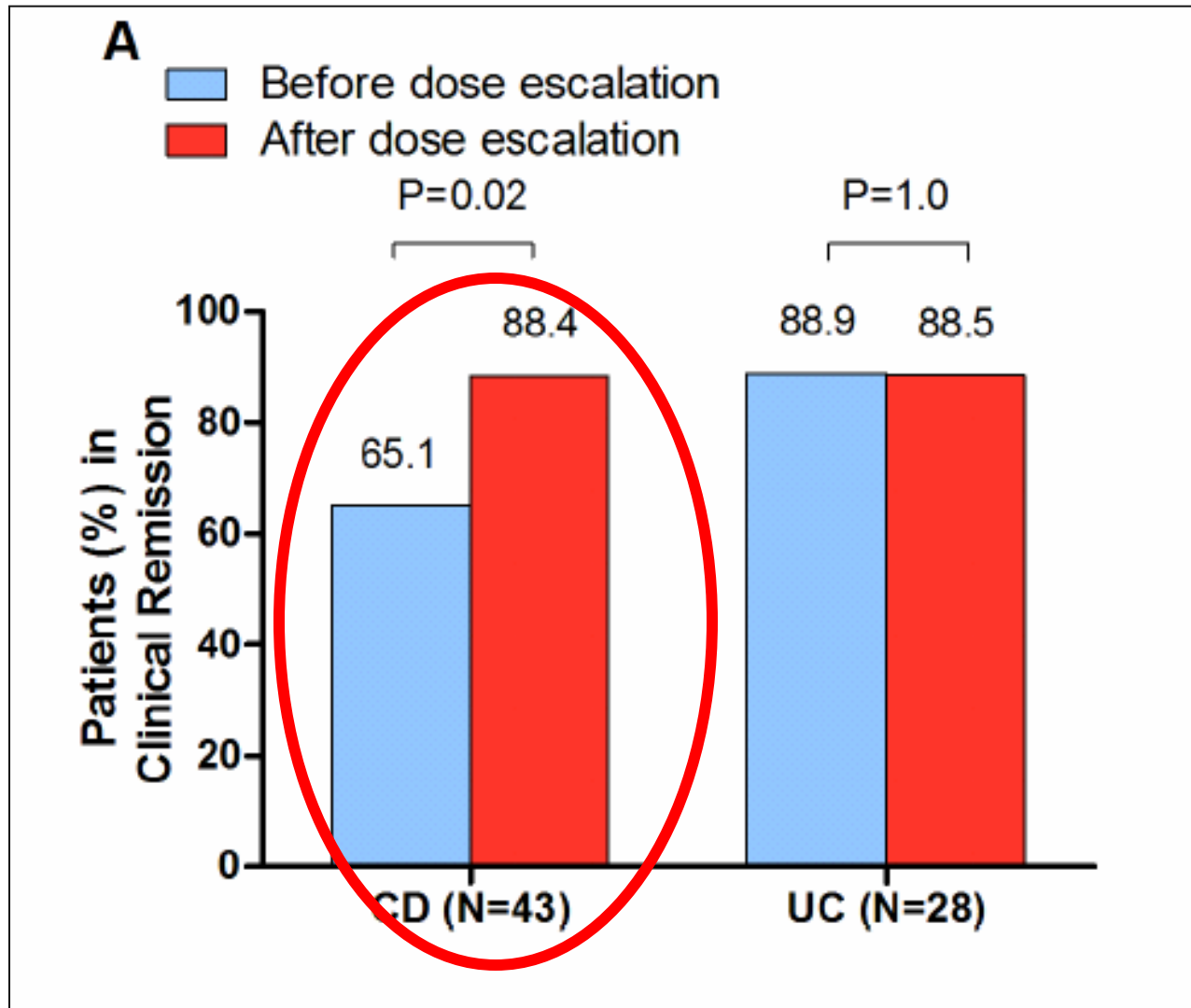
Week	0	13	26	39	52
N at risk	128	127	121	117	111
	123	120	116	107	97

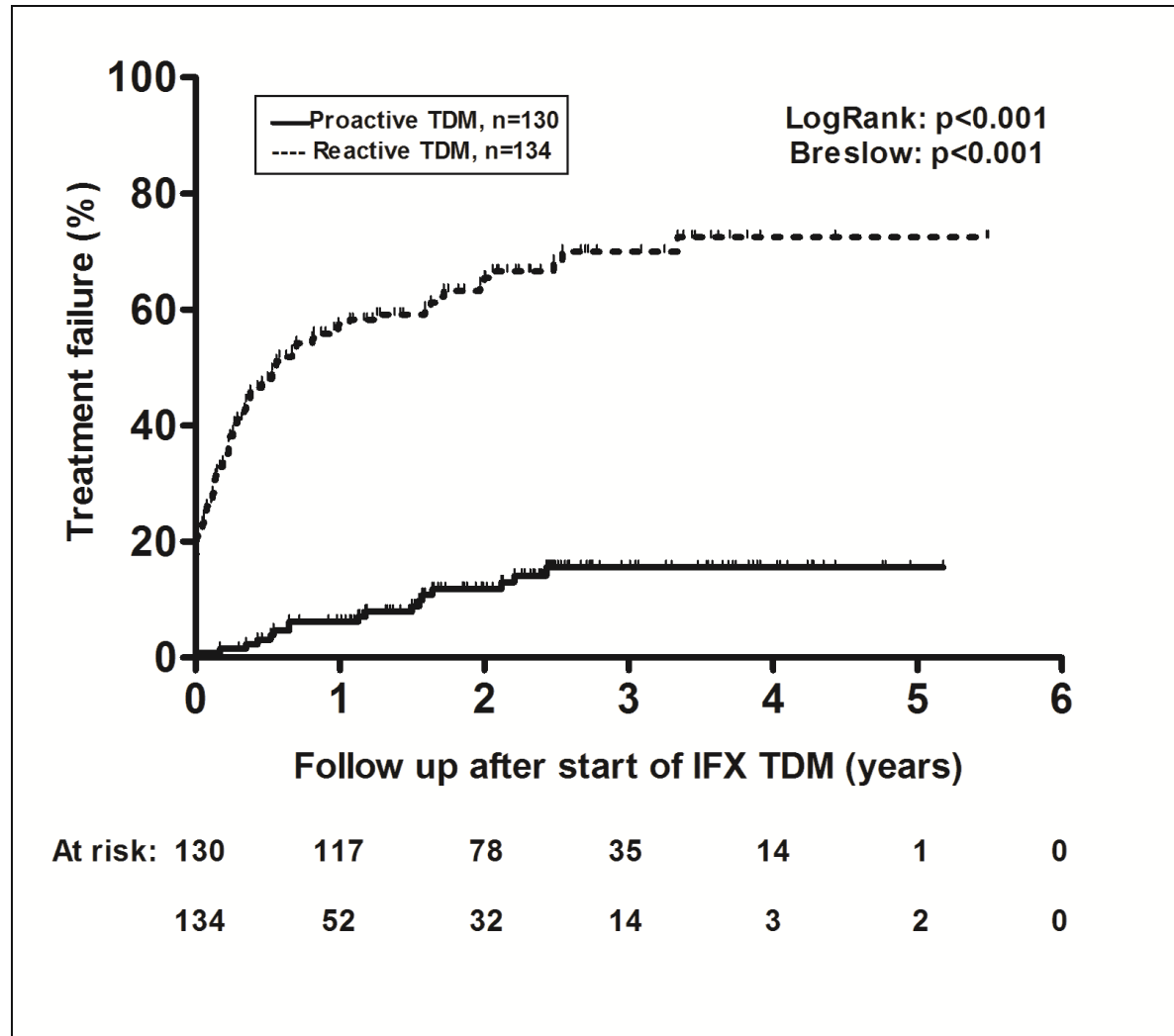
TAXIT algorithm

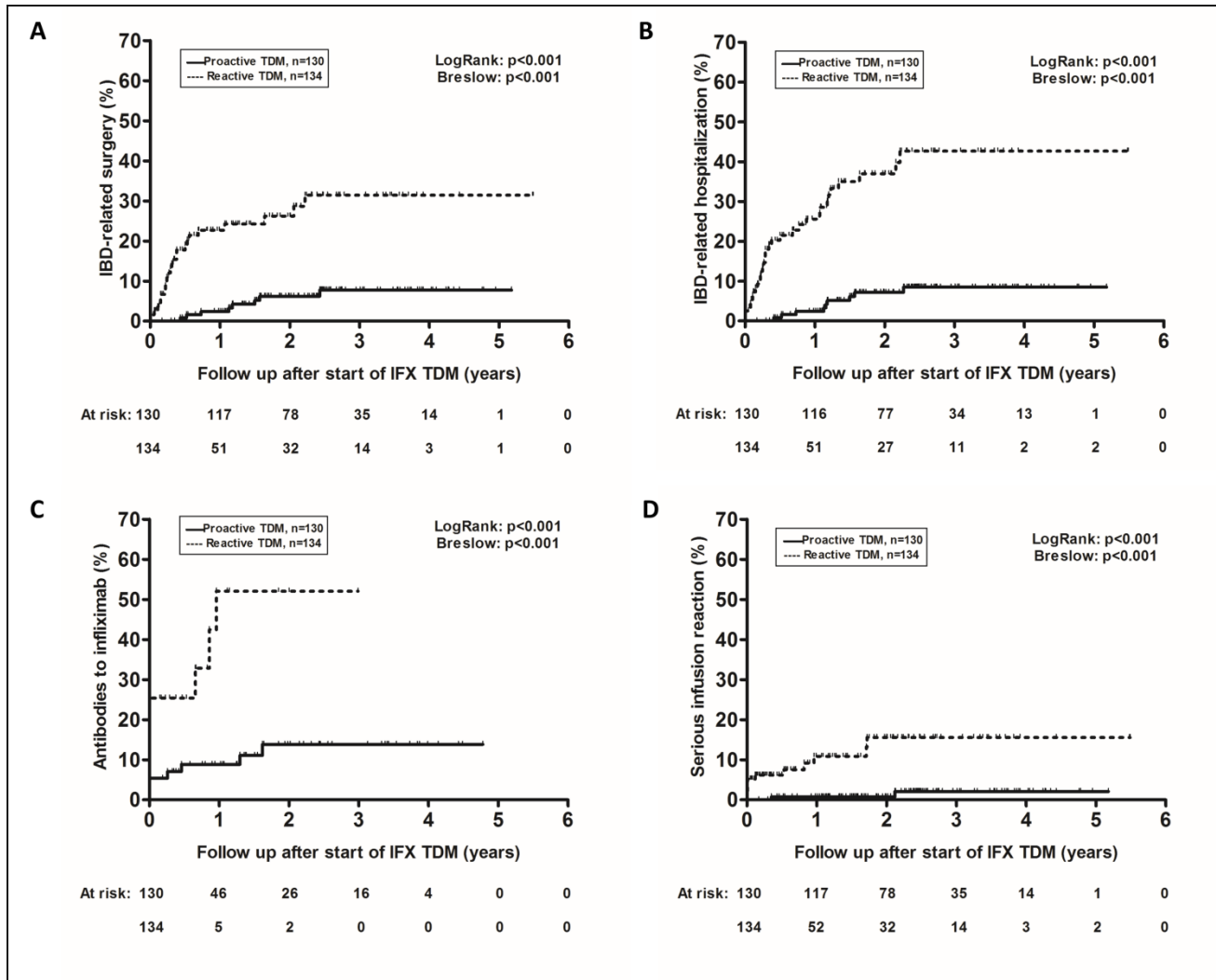
TAXIT

Proactive vs. Reactive TDM

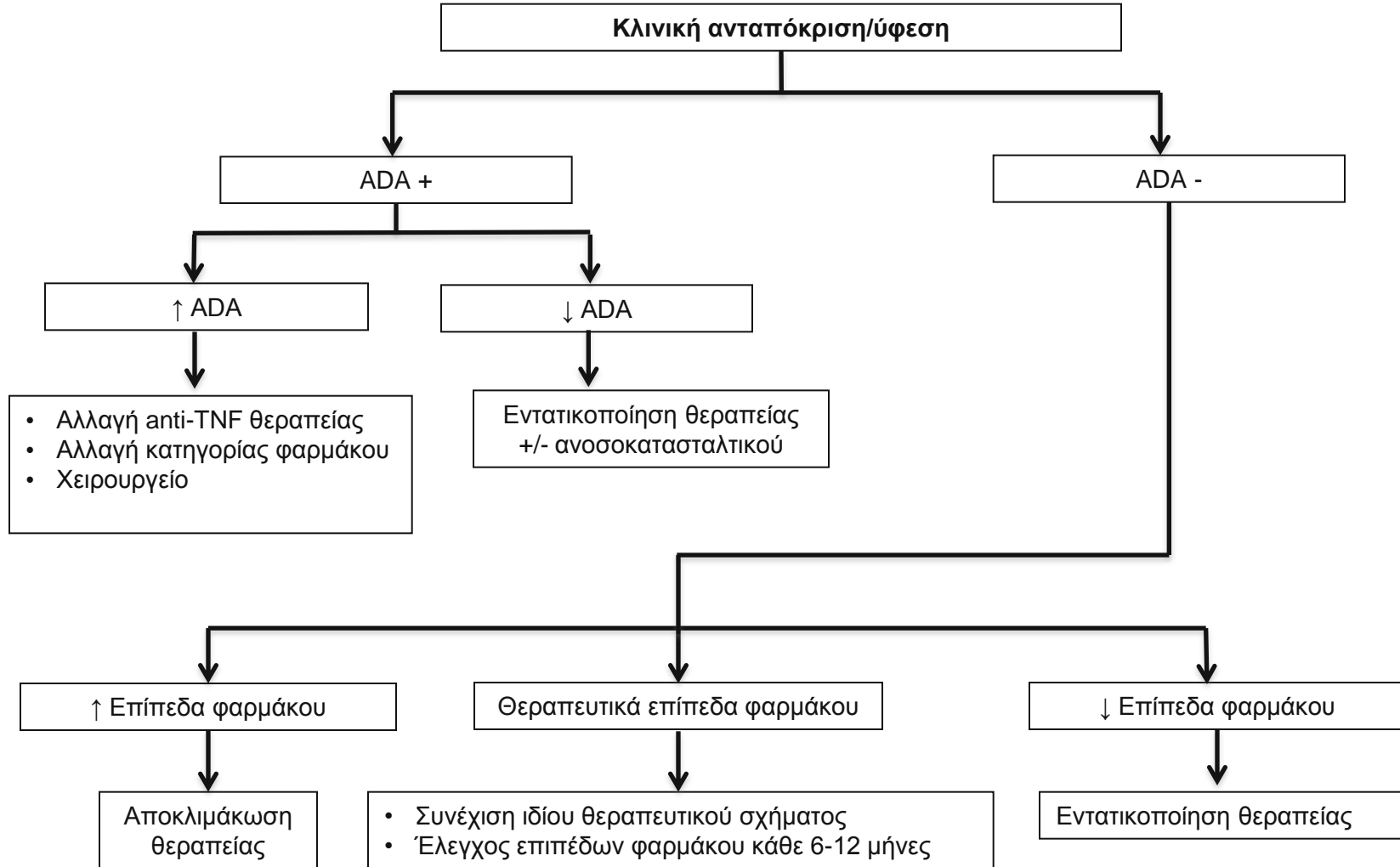

Proactive vs. Reactive TDM

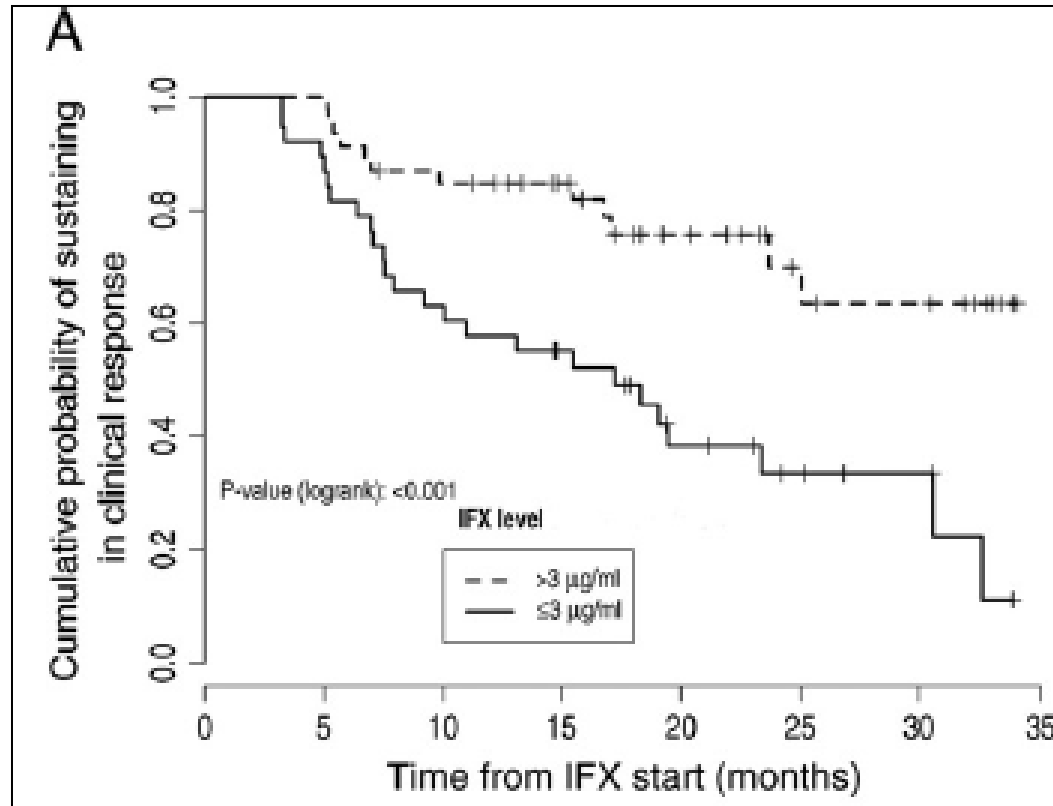

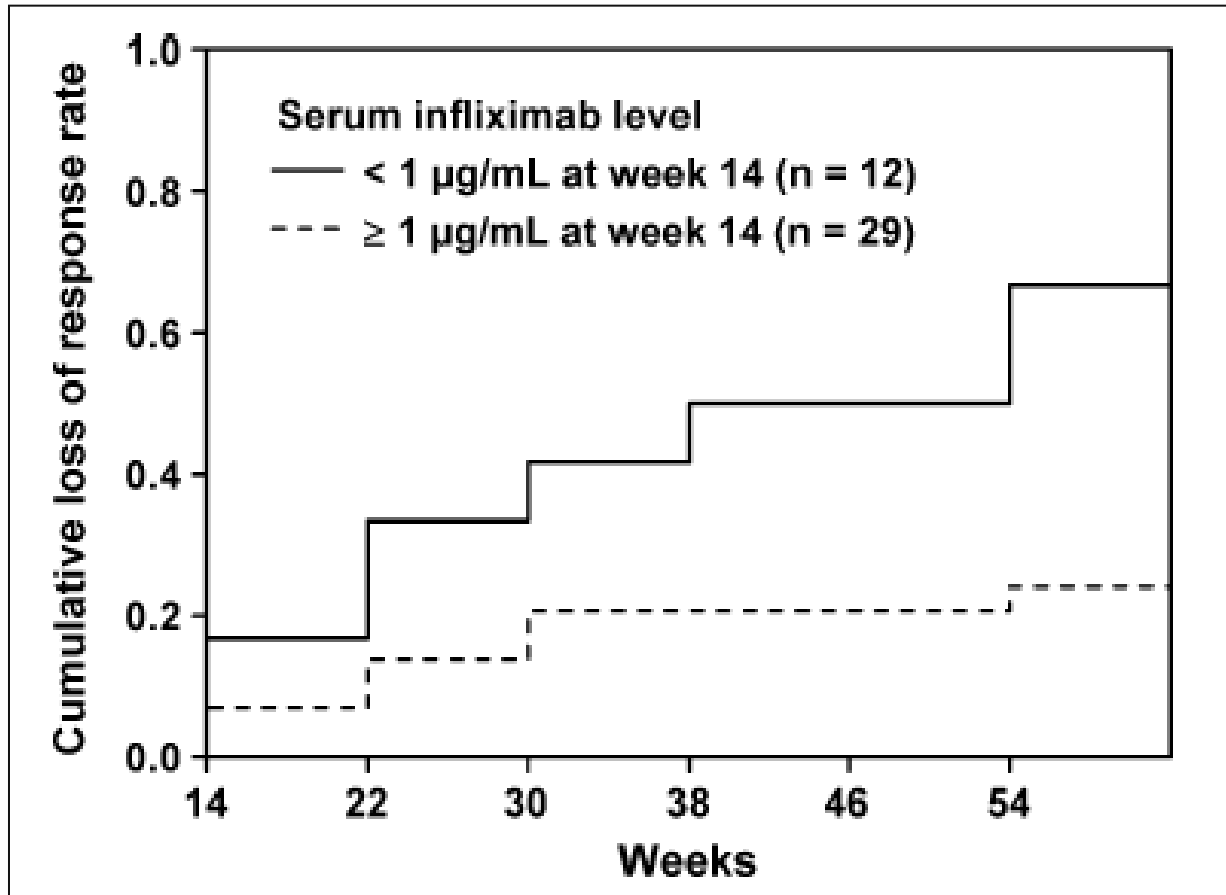
Θεραπευτικός αλγόριθμος Proactive TDM

Πρόβλεψη εμμένουσας κλινικής ανταπόκρισης με βάση τα επίπεδα φαρμάκου

Πρόβλεψη ΔΜΑ με βάση τα επίπεδα φαρμάκου

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Θετική συσχέτιση μεταξύ επιπέδων anti-TNF θεραπείας και ευνοϊκών θεραπευτικών αποτελεσμάτων στα ΙΦΝΕ
- **Reactive TDM**
  - ✓ Καλύτερη κατανόηση των μηχανισμών και κατά συνέπεια πιο εξορθολογισμένη αντιμετώπιση.
  - ✓ Μεγαλύτερο κόστος-όφελος σε σχέση με τη standard-of-care θεραπεία
- **Proactive TDM**
  - ✓ Πρόβλεψη (και αποφυγή) μη επιθυμητών κλινικών αποτελεσμάτων.
  - ✓ Συσχέτιση με ευνοϊκά θεραπευτικά αποτελέσματα
- **Θέματα προς επίλυση:**
  - ✓ Ιδανικό θεραπευτικό παράθυρο
  - ✓ Ιδανικός χρόνος για proactive TDM
  - ✓ Ιδανικό test για μέτρηση επιπέδων φαρμάκων

